

LIETUVOS RESPUBLIKOS SPECIALIŲJŲ TYRIMŲ TARNYBA

Pagėgių savivaldybei
Vilniaus g. 9, Pagėgiai
LT-99288

2013-09-18 Nr. 4-01-5571

El. p. info@pagegiai.lt

IŠVADA DĖL KORUPCIJOS RIZIKOS ANALIZĖS

Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnyba (toliau – STT), vadovaudamasi Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymu (Žin., 2002, Nr. 57-2297; 2012, Nr. 126-6327) ir Korupcijos rizikos analizės atlikimo tvarka, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. spalio 8 d. nutarimu Nr. 1601 (Žin., 2002, Nr. 98-4339), atliko korupcijos rizikos analizę šiose Pagėgių savivaldybės (Toliau – Savivaldybė) veiklos srityse:

1. Detaliojo teritorijų planavimo sąlygų sąvadų išdavimas.
2. Detaliųjų planų tvirtinimas.
3. Specialiųjų architektūros reikalavimų nustatymas.
4. Statybą leidžiančių dokumentų išdavimas.

STT taip pat įvertino, kaip yra įgyvendinamos korupcijos prevencijos priemonės (išvados dėl korupcijos rizikos analizės 2 priedas).

Korupcijos rizikos analizės atlikimo pagrindas:

Korupcijos rizikos analizė atlikta vykdant STT sprendimą atlikti korupcijos rizikos analizę Pagėgių savivaldybėje (2012-11-14 raštas Nr. 4-01-5906).

Korupcijos rizikos analizę atliko: STT Korupcijos prevencijos valdybos Korupcijos rizikos skyriaus vyriausiasis specialistas Arūnas Staknys ir STT Klaipėdos valdybos Korupcijos prevencijos poskyrio viršininkas Leonas Barišauskas.

Korupcijos rizikos analizė pradėta: 2013 m. gegužės 1 d.

Korupcijos rizikos analizė baigta: 2013 m. rugpjūčio 31 d.

Savivaldybės veiklos srityse korupcijos rizikos analizė atliekama pirmą kartą.

Analizuotas laikotarpis nuo 2012 m. sausio 1 d. iki 2012 m. gruodžio 31 d.

TURINYS

1. KORUPCIJOS RIZIKOS ANALIZĖS APIMTIS IR METODAI	3
2. KORUPCIJOS RIZIKA DETALIOJO TERITORIJŲ PLANAVIMO SĄLYGŲ SĄVADŲ IŠDAVIMO IR DETALIŲJŲ PLANŲ TVIRTINIMO SRITYSE	5
2.1. Dėl Savivaldybėje gautų dokumentų, susijusių su teritorijų planavimu, priėmimo ir registravimo.....	5
2.2. Dėl teritorijų planavimo dokumentų paskelbimo.....	7
2.3. Dėl Savivaldybės Nuolatinės statybos komisijos veiklos reglamentavimo	8
2.4. Dėl detaliųjų planų tvirtinimo ir paskelbimo	12
3. KORUPCIJOS RIZIKA SPECIALIŲJŲ ARCHITEKTŪRINIŲ REIKALAVIMŲ NUSTATYMO IR STATYBĄ LEIDŽIANČIŲ DOKUMENTŲ IŠDAVIMO SRITYSE	14
4. MOTYVUOTOS IŠVADOS.....	16
5. PASIŪLYMAI	19
PRIEDAI	22
1 priedas. Atliekant korupcijos rizikos analizę nagrinėti teisės aktai ir dokumentai.....	21
2 priedas. Pagėgių savivaldybės korupcijos prevencijos priemonių įgyvendinimas.....	27
3 priedas. Pateiktų pasiūlymų įgyvendinimas.....	39

1. KORUPCIJOS RIZIKOS ANALIZĖS APIMTIS IR METODAI

Tikslai:

Nustatyti korupcijos rizikos veiksnius, galinčius sudaryti prielaidas korupcijai pasireikšti Savivaldybės darbuotojams vykdant veiklą detaliojo teritorijų planavimo sąlygų sąvadų išdavimo, detaliųjų planų tvirtinimo, specialiųjų architektūros reikalavimų nustatymo, statybą leidžiančių dokumentų išdavimo srityse ir pateikti rekomendacijas, kurios padėtų valdyti nustatytus korupcijos rizikos veiksnius.

Uždaviniai:

- nustatyti, ar pakankamai Savivaldybės vidaus teisės aktais reglamentuotos funkcijos, vykdant detaliojo teritorijų planavimo, specialiųjų architektūros reikalavimų nustatymo, statybą leidžiančių dokumentų išdavimo procedūras;
- išanalizuoti ir nustatyti antikorpuciniu požiūriu ydingas praktinio detaliojo teritorijų planavimo, specialiųjų architektūros reikalavimų nustatymo, statybą leidžiančių dokumentų išdavimo procedūras vykdymo eigoje;
- įvertinti kaip Pagėgių savivaldybė įgyvendina korupcijos prevencijos priemones, nustatytas Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatyme.

Objektas:

Savivaldybės veikla detaliojo teritorijų planavimo sąlygų sąvadų išdavimo, detaliųjų planų tvirtinimo, specialiųjų architektūros reikalavimų nustatymo, statybą leidžiančių dokumentų išdavimo srityse, Savivaldybės veikla korupcijos prevencijos priemonių įgyvendinime.

Subjektas:

Pagėgių savivaldybės administracija.

Duomenų rinkimo ir vertinimo metodai:

- teisės aktų ir dokumentų turinio analizė;
- interviu metodas (Savivaldybės administracijos darbuotojams pateikti klausimai);
- viešai prieinamos informacijos stebėjimas ir analizavimas (Savivaldybės stendai, Savivaldybės interneto tinklalapis, informacija žiniasklaidoje).

Atliekant korupcijos rizikos analizę analizuota:

- 1) Korupcijos rizikos analizės 1 priede nurodyti „Valstybės žiniuose“ paskelbti bendrieji teisės aktai;
- 2) Korupcijos rizikos analizės 1 priede nurodyti Savivaldybės pateikti dokumentai ir teisės aktai;
- 3) Korupcijos rizikos analizės 1 priede nurodyti kiti teisės aktai ir dokumentai;

4) Savivaldybės interneto tinklalapyje www.pagegiai.lt skelbiama informacija apie detaliojo teritorijų planavimo sąlygų sąvadų išdavimą, detaliųjų planų tvirtinimą, specialiųjų architektūros reikalavimų nustatymą bei statybą leidžiančių dokumentų išdavimą;

5) Informacinės sistemos REGIA interneto tinklalapyje www.regia.lt skelbiama informacija apie sistemos administruojamas geoinformacinės aplinkos paslaugas;

6) Susitikimo su Savivaldybės administracijos darbuotojais metu gauta informacija apie detaliojo teritorijų planavimo sąlygų sąvadų išdavimo, detaliųjų planų tvirtinimo, specialiųjų architektūros reikalavimų nustatymo, statybą leidžiančių dokumentų išdavimo darbinę praktiką Savivaldybėje;

7) Asmenų skundai, pareiškimai ar prašymai, susiję su analizuojamomis Savivaldybės veiklos sritimis (minėti skundai buvo analizuoti, tačiau STT gautų asmenų skundų, pranešimų, prašymų ir jų pagrindu priimtų sprendimų duomenų banke esančioje informacijoje nenustatyta duomenų, kurie būtų reikšmingi atliekant korupcijos rizikos analizę Savivaldybėje). Savivaldybėje 2010 – 2012 m. neužregistruota skundų dėl Savivaldybės administracijos Architektūros, gamtosaugos ir paminklosaugos skyriaus darbuotojų veiksmų;

8) Savivaldybės administracijos 2013-04-18 raštu Nr. R2-955 pateikta informacija.

Korupcijos rizikos analizės išvados padarytos remiantis nurodytų dokumentų ir duomenų analize. Jeigu Savivaldybė prašomų pateikti dokumentų ar duomenų nepateikė, buvo laikoma, kad jų nėra.

2. KORUPCIJOS RIZIKA DETALIOJO TERITORIJŲ PLANAVIMO SĄLYGŲ SĄVADŲ IŠDAVIMO IR DETALIŲJŲ PLANŲ TVIRTINIMO SRITYSE

2.1. Dėl Savivaldybėje gautų dokumentų, susijusių su teritorijų planavimu, priėmimo ir registravimo

Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymo 25 straipsnio „*Detaliojo teritorijų planavimo procesas*“ 6 dalyje yra įtvirtinta nuostata, jog prieš pradėdamas rengti detaliojo planavimo dokumentus, planavimo organizatorius Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos nustatyta tvarka kreipiasi į savivaldybės administracijos valstybės tarnautoją savivaldybės vyr. architektą, kad šis pateiktų planavimo sąlygų sąvadą.

STT antikorupciniu požiūriu įvertinus prašymų detaliojo teritorijų planavimo sąlygų sąvadui gauti priėmimo ir registravimo procedūrų praktinį atlikimą Savivaldybėje, nustatyta, kad dokumentų priėmimas ir registravimas vyksta Savivaldybės administracijos Bendrajame ir juridiniame skyriuje, t. y. besikreipiantiems asmenims nesudaromos galimybės tiesiogiai kreiptis su minėtais prašymais į Savivaldybės administracijos Architektūros, gamtosaugos ir paminklosaugos skyriaus darbuotojus, tokiu būdu Savivaldybėje maksimaliai sumažintos prielaidos korupcijos pasireiškimo tikimybei atsirasti šiame veiklos etape (pavyzdžiui, Savivaldybės administracijos Architektūros, gamtosaugos ir paminklosaugos skyriaus darbuotojai neturi galimybės priimti intereso prašymus, kurie neatitinka reikalavimų, paspartinti prašymo (dėl kurio, bet kuriuo atveju būtų priimtas palankus sprendimas, tik per ilgesnį laiką) nagrinėjimo procesą ir pan.).

Išanalizavus Savivaldybės interneto tinklalapio skiltyje „Administracinės paslaugos“ teikiamą informaciją apie Savivaldybės administracijos Architektūros, gamtosaugos ir paminklosaugos skyriaus teikiamas administracines paslaugas, atkreiptinas dėmesys, kad visuomenei teikiama informacija yra nepakankamai informatyvi, kadangi minėtoje skiltyje pateikiami tik šio skyriaus teikiamų administracinių paslaugų pavadinimai (žiūrėta 2013 m. rugpjūčio 13 d.), o administracinių paslaugų aprašymai nepateikiami. Informacijos apie Savivaldybės teikiamas administracines paslaugas trūkumas yra ydingas antikorupciniu požiūriu.

Rekomenduojame papildyti Savivaldybės interneto tinklalapio skiltyje „Administracinės paslaugos“ teikiamą informaciją apie Savivaldybės administracijos Architektūros, gamtosaugos ir paminklosaugos skyriaus teikiamas administracines paslaugas išsamiais teikiamų administracinių paslaugų aprašymais, kuriuose būtų pateikiama išsami ir aiški informacija (pavyzdžiui, administracinės paslaugos apibūdinimas; teisės aktų, reguliuojančių administracinės paslaugos teikimą, sąrašas; informacija ir dokumentai, kuriuos būtina pateikti Savivaldybei norint gauti administracinę paslaugą; administracinės paslaugos teikimo terminai; esant galimybei, administracinės paslaugos teikimo metu pildomų prašymų tipinės formos ir pan.). Pažymėtina, kad

Savivaldybei pateikus išsamią informaciją apie teikiamas administracines paslaugas, bus sumažinta galimybė atskiriems Savivaldybės darbuotojams piktnaudžiauti jiems suteiktomis galiomis pasinaudojant besikreipiančių asmenų nežinojimu.

Vizito Savivaldybėje metu įvertinus Savivaldybės administracijos Architektūros, gamtosaugos ir paminklosaugos skyriaus informaciniame stende teikiamą informaciją, pastebėtina, kad minėtame stende nebuvo pateikta jokia informacija apie Savivaldybės administracijos Architektūros, gamtosaugos ir paminklosaugos skyriaus teikiamas administracines paslaugas. Informacijos apie teikiamas administracines paslaugas trūkumas yra ydingas antikorupciniu požiūriu.

Rekomenduojame prie Savivaldybės administracijos Architektūros, gamtosaugos ir paminklosaugos skyriaus esančiame informaciniame stende skelbti informaciją apie šio skyriaus teikiamas administracines paslaugas.

STT vertinant Savivaldybės 2012 metais parengtų detaliojo planavimo sąlygų ir išduotų planavimo sąlygų sąvadų detaliojo planavimo dokumentui rengti (toliau – sąlygų sąvadas) atitiktį Lietuvos Respublikos teisės aktų reikalavimams, buvo analizuojami atsitiktiniu atrankos būdu pasirinkti 2012 metų dokumentai (žemės sklypo kad. Nr. 8864/0009:44, žemės sklypo kad. Nr. 8847/0002:75, žemės sklypo kad. Nr. 8887/0002:552 bylos), kuriuose atsispindi detaliojo teritorijų planavimo dokumentų sąlygų ir sąlygų sąvado išdavimo procedūra nuo detaliojo teritorijų planavimo organizatoriaus teisių ir pareigų perdavimo ir sutarties sudarymo iki sąlygų sąvado išdavimo.

Reikšmingų neatitikimų Lietuvos Respublikos teisės aktų reikalavimams nenustatyta, tačiau atkreiptinas dėmesys, kad atskirais atvejais:

- Savivaldybė, vadovaudamasi Planavimo sąlygų teritorijų planavimo dokumentams rengti parengimo ir išdavimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2004 m. gegužės 7 d. įsakymu Nr. D1-262 „Dėl planavimo sąlygų teritorijų planavimo dokumentams rengti parengimo ir išdavimo tvarkos aprašo“ (toliau - Sąlygų išdavimo aprašas) 7 punktu, sąlygų sąvadus išdavė neviseiškai sukomplektuotus, t. y. be iš atskirų sąlygas išduodančių institucijų prašytų ir negautų sąlygų, nurodant, jog kai kurie subjektai nepateikė planavimo sąlygų (pavyzdžiui, žemės sklypo kad. Nr. 8864/0009:44 byloje esančiame 2012 m. birželio 5 d. sąlygų sąvade Nr. 12/16 nurodyta, kad „Tauragės visuomenės sveikatos centras planavimo sąlygų detaliojo planavimo dokumentams rengti nepateikė“. Atkreiptinas dėmesys, kad net pateikus ne visos apimties sąlygų sąvadą, yra laikoma, kad jis išduotas laiku;

- Savivaldybė, gavusi papildomą informaciją iš atskirų sąlygas išduodančių institucijų, keičia Savivaldybės administracijos direktoriaus patvirtintus sąlygų sąvadus (pavyzdžiui, žemės sklypo kad. Nr. 8864/0009:44 byloje 2012 m. birželio 5 d. buvo parengtas ir patvirtintas sąlygų

sąvadas Nr. 12/16, kuris vėliau buvo pakeistas 2012 m. birželio 20 d. parengtu ir patvirtintu sąlygų sąvadu Nr. 12/17, į kurį papildomai buvo įtrauktos Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Klaipėdos regiono aplinkos apsaugos departamento 2012 m. birželio 7 d. raštu Nr. (4)-LV4-1841 pateiktos planavimo sąlygos detaliojo planavimo dokumentams rengti). Diskutuotina, ar šiuo atveju Savivaldybė tinkamai įvykdė prievolę sąlygų sąvadą išduoti detaliojo planavimo organizatoriui per 20 darbo dienų nuo prašymo planavimo sąlygų sąvadui detaliojo planavimo dokumentui rengti gavimo dienos (Savivaldybėje minėto prašymo gavimas užregistruotas 2012 m. gegužės 9 d. Nr. A2-150), kadangi pirminis sąlygų sąvadas išduotas atsižvelgiant į teisės aktuose nustatytą 20 darbo dienų terminą (2012 m. birželio 5 d.), tačiau galutinis sąlygų sąvadas, kuriuo remiantis toliau buvo vykdoma procedūra, išduotas tik 2012 m. birželio 20 d.

STT pažymi, jog nevisiškai sukomplektuoto teritorijų planavimo sąlygų sąvado išdavimas neužtikrina sklandžios tolesnių teritorijų planavimo procedūrų eigos, taip pat sudaro antikorupcinio požiūriu ydingą situaciją, kai patys užsakovai gali būti netiesiogiai įpareigojami pasirūpinti trūkstančių sąlygų gavimu.

Siekiant maksimaliai užtikrinti sklandžią tolesnę teritorijų planavimo procedūrų eigą, susiklosčius aplinkybėms, kai sąlygų sąvadas yra išduodamas nevisiškai sukomplektuotas (kai sąlygas išduodančios institucijos nepateikė sąlygų Savivaldybei Sąlygų išdavimo apraše nustatyta tvarka ir terminais), rekomenduojame:

- svarstyti galimybę Savivaldybės administracijos direktoriui kreiptis į subjektus, teikiančius planavimo sąlygas sąvadui, nurodant, jog jie turi laikytis nustatytų sąlygų išdavimo terminų;
- informuoti Valstybinę teritorijų planavimo ir statybos inspekciją prie Aplinkos ministerijos apie kylančius nesklandumus Savivaldybei vykdant sąlygų sąvado išdavimo procedūrą, inicijuoti planavimo sąlygų išdavimo procedūrą reglamentuojančių teisės aktų pakeitimus ar siūlyti kitus galimus minėtos problemos sprendimo būdus.

2.2. Dėl teritorijų planavimo dokumentų paskelbimo

Išanalizavus Savivaldybės interneto tinklalapyje pateikiamą informaciją, nustatyta, kad 2012 metais informacija apie parengtus teritorijų planavimo dokumentus, susipažinimo su jais, svarstymo tvarką, vietą ir laiką buvo skelbiama Savivaldybės interneto tinklalapio skiltyje „Statyba ir teritorijų planavimas“. Vertinant minėtoje skiltyje esamų 2012 metų informacinių pranešimų turinį ir formą antikorupcinio aspektu, daryta išvada, kad informacija nėra išsami ir dėl to gali susidaryti prielaidos korupcijai pasireikšti. Informacijos neišsamumas pasireiškia tuo, kad nėra informacijos apie informacinio pranešimo paskelbimo datą, dėl ko nesudaroma galimybė įgyvendinti teritorijų planavimo proceso terminų kontrolės tiek planavimo organizatoriaus, tiek

Savivaldybės tarnautojo atžvilgiu. Be to, korupciniu požiūriu yra ydinga tai, kad yra naudojamos skirtingos informacinių pranešimų formos, kas sudaro galimybę manipuliuojant informacinio pranešimo forma įtakoti jo turinį.

Minėtoje Savivaldybės interneto tinklalapio skiltyje taip pat buvo skelbiama informacija apie pradedamus rengti detaliuosius planus, t. y. įgyvendinama dar viena teritorijų planavimo viešumą užtikrinanti procedūra. Įvertinus 2012 m. informacinius pranešimus apie pradedamus rengti detaliuosius planus, nustatyta, kad analogiškai prielaida korupcijai pasireikšti egzistuoja dėl informacijos apie informacinio pranešimo paskelbimo datos nebuvimo ir informacinių pranešimų formų skirtingumo.

Rekomenduojame nustatyti informacinių pranešimų, kuriais visuomenė informuojama apie teritorijų planavimą, skelbimo Savivaldybės interneto tinklalapyje tvarką, kurioje taip pat numatyti, kad interneto tinklalapyje privalomai būtų nurodoma informacinių pranešimų paskelbimo data, informacinį pranešimą paskelbęs subjektas bei būtų numatyta bendra privaloma informacinių pranešimų forma.

2.3. Dėl Savivaldybės Nuolatinės statybos komisijos veiklos reglamentavimo

Savivaldybės taryba 2010 m. kovo 24 d. sprendimu Nr. T-796 „Dėl savivaldybės Nuolatinės statybos komisijos nuostatų ir darbo reglamento pakeitimo ir išdėstymo nauja redakcija“ yra patvirtinusi Savivaldybės Nuolatinės statybos komisijos nuostatus (toliau – Nuolatinės statybos komisijos nuostatai). 2007 m. spalio 18 d. sprendimu Nr. T-178 „Dėl Savivaldybės Nuolatinės statybos komisijos nuostatų ir darbo reglamento pakeitimo“ patvirtinusi Savivaldybės Nuolatinės statybos komisijos darbo reglamentą (toliau – nuolatinės statybos komisijos darbo reglamentas), o 2008 m. gegužės 8 d. sprendimu Nr. T-318 „Dėl Savivaldybės Nuolatinės statybos komisijos darbo reglamento pakeitimo“ pakeitusi jo 6 punktą. Informacijos apie tai, kad atskiru Savivaldybės tarybos sprendimu būtų patvirtinta personalinė Savivaldybės Nuolatinės statybos komisijos sudėtis Savivaldybė nepateikė, tačiau Nuolatinės statybos komisijos nuostatų 5 punkte nustatyta iš kokių institucijų atstovų ji sudaroma. Duomenų, kad būtų atlikti vėlesni Nuolatinės statybos komisijos nuostatų pakeitimai, Savivaldybė nepateikė.

Išanalizavus Nuolatinės statybos komisijos nuostatų 5 punkte pateiktą informaciją apie tai, iš kokių juridinių asmenų atstovų gali būti sudaroma komisija, atkreiptinas dėmesys, kad komisijos sudėtyje nurodyti neegzistuojančių juridinių asmenų atstovai (pavyzdžiui, Nuolatinės statybos komisijos nuostatų 5.4 punkte nurodytas nuo 2012 metų neegzistuojančios Visuomenės sveikatos priežiūros tarnybos prie Sveikatos apsaugos ministerijos atstovas). Išanalizavus Nuolatinės statybos

komisijos 2012 m. kompleksinio derinimo protokoluose pateikiamą informaciją apie posėdžiuose dalyvavusią komisijos narių personalinę sudėtį nustatyta, kad priimant sprendimus dalyvavo Tauragės visuomenės sveikatos centro atstovas, t. y. atstovas to juridinio asmens, kuris nepamínėtas Nuolatinės statybos komisijos nuostatų 5 punkte.

Nuolatinės statybos komisijos nuostatų 5 punkte nustatyta, kad minėtos komisijos pirmininku skiriamas valstybės tarnautojas, turintis Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos išduotą atestatą ir vykdamas Savivaldybės vyriausiojo architekto (ar jį pavaduojančio) funkcijas. Išanalizavus Nuolatinės statybos komisijos 2012 m. kompleksinio derinimo protokoluose pateikiamą informaciją, nustatyta, kad komisijai vykdamas priskirtas funkcijas, 2012 metais buvo nesilaikoma nuostatų 5 punkto reikalavimų, t. y. 2012 metais komisijos pirmininku buvo skiriamas Savivaldybės administracijos direktorius (pavyzdžiui, 2012 m. birželio 13 d. Nuolatinės statybos komisijos kompleksinio derinimo protokolas Nr. 12/06) arba Savivaldybės administracijos direktoriaus pavaduotojas (pavyzdžiui, 2012 m. spalio 18 d. Nuolatinės statybos komisijos kompleksinio derinimo protokolas Nr. 12/07), o vyriausioji architektė buvo skiriama komisijos nare (pavyzdžiui, 2012 m. balandžio 6 d. Nuolatinės statybos komisijos kompleksinio derinimo protokolas Nr. 12/04) arba (atskiris atvejais) tik komisijos sekretore (pavyzdžiui, 2012 m. balandžio 12 d. Nuolatinės statybos komisijos kompleksinio derinimo protokolas Nr. 12/03). Pažymėtina, kad per 2012 m. vyriausioji architektė nuolatinės komisijos pirmininke nebuvo paskirta nei karto, nors Savivaldybės administracijos direktoriaus 2010 m. kovo 10 d. įsakymu Nr. A1-203 patvirtinto Architektūros, gamtosaugos ir paminklosaugos skyriaus vedėjo pavaduotojo – vyriausiojo architekto pareigybės aprašymo 14.8 punkte nustatyta jo funkcija „Organizuoja Nuolatinės statybos komisijos darbą ir jai pirmininkauja“.

Įvertinus tai, kad, priimant sprendimus Nuolatinės statybos komisijai priskirtais spręsti klausimais, komisijos sudėtyje dalyvavo atstovai tų juridinių asmenų, kurie nepamínėti, kaip galintys būti įtraukti į Nuolatinės statybos komisijos sudėtį, o Nuolatinei statybos komisijai pirmininkavo asmuo, kuris neatitiko komisijos pirmininkui teisės aktuose keliamų reikalavimų, kyla abejonių dėl Nuolatinės statybų komisijos priimtų sprendimų teisėtumo.

Siekiant užtikrinti, kad nebūtų sudaromos prielaidos abejoti Nuolatinės statybos komisijos priimamų sprendimų teisėtumu, rekomenduojame ateityje užtikrinti, kad skiriant Nuolatinės statybos komisijos pirmininką būtų laikomasi teisės aktuose nustatytų reikalavimų, o komisijai priimat sprendimus dalyvautų atstovai tik tų juridinių asmenų, kuriems teisės aktuose suteikta teisė deleguoti atstovus į Nuolatinės statybos komisijos sudėtį. Savivaldybėje būtina užtikrinti, kad Savivaldybės administracijos vadovai ne tik tvirtintų dokumentus, bet ir visuomet užtikrintų juose įtvirtintų nuostatų vykdymą, o ne patys būtų tie subjektai, kurie dalyvauja pažeidžiant Savivaldybės administracijos vadovų patvirtintuose dokumentuose nustatytus reikalavimus.

Antikorupciniu požiūriu korupcijos pasireiškimo galimybę taip pat didina tai, kad Nuolatinės statybos komisijos nuostatuose ir darbo reglamente nėra numatyta priemonių, skirtų interesų konfliktų išvengimui, t. y. nenumatyti Nuolatinės statybos komisijos narių nusišalinimo, nešališkumo deklaravimo ir konfidencialumo pasižadėjimo institutai bei nėra numatyta galimybė posėdžiuose dalyvauti visuomenės atstovams.

Rekomenduojame numatyti Nuolatinės statybos komisijos narių nusišalinimo, nušalinimo galimybę, taip pat patvirtinti Nuolatinės statybos komisijos narių nešališkumo deklaracijos bei konfidencialumo pasižadėjimo pavyzdines formas, numatant komisijos narių pareigą jas pasirašyti.

Taip pat, Nuolatinės statybos komisijos nuostatuose:

- neregamentuota Nuolatinės statybos komisijos veiklos trukmė, sudėties pakeitimo (atnaujinimo) galimybės;

- nenumatyta Nuolatinės statybos komisijos pirmininko pavadavimo galimybė, neapibrėžta, kaip tokiu atveju vyksta komisijos posėdžiai, kokie minimalūs reikalavimai keliama asmeniui pavaduojančiam Nuolatinės statybos komisijos pirmininką;

- nenumatyta galimybė Nuolatinės statybos komisijos posėdžiuose dalyvauti visuomenės atstovams.

Siekiant Nuolatinės statybos komisijos veiklą padaryti kaip galima aiškesne rekomenduojame:

- reglamentuoti Nuolatinės statybos komisijos veiklos trukmę, sudėties pakeitimo (atnaujinimo) galimybes;

- numatyti Nuolatinės statybos komisijos pirmininko pavadavimo galimybę, apibrėžti, kaip tokiu atveju vyksta Nuolatinės statybos komisijos posėdžiai, nustatyti kokius minimalius reikalavimus turi atitikti asmuo, pavaduojantis Nuolatinės statybos komisijos pirmininką;

- numatyti galimybę Nuolatinės statybos komisijos posėdžiuose dalyvauti visuomenės atstovams.

Apie Nuolatinės statybos komisijos veiklą visuomenei teikiama nepakankamai informacijos, kadangi Savivaldybės interneto tinklalapio skiltyje „Nuolatinė statybos komisija“ nėra informacijos:

- apie planuojamus Nuolatinės statybos komisijos posėdžius, planuojamą posėdžių datą ir laiką;

- apie artimiausiame Nuolatinės statybos komisijos posėdyje numatomus svarstyti klausimus;

- apie Nuolatinės statybos komisijos posėdyje priimtus sprendimus (neskelbiami Nuolatinės statybos komisijos kompleksinio derinimo protokolai).

Siekiant, kad Savivaldybės teikiama informacija apie Nuolatinės statybos veiklą būtų kaip galima išsamesnė, rekomenduojame Savivaldybės tinklalapio skiltyje „Nuolatinė statybos komisija“ skelbti informaciją apie planuojamus Nuolatinės statybos komisijos posėdžius, apie artimiausiame Nuolatinės statybos komisijos posėdyje numatomus svarstyti klausimus, apie Nuolatinės statybos komisijos posėdyje priimtus sprendimus (esant galimybei skelbti Nuolatinės statybos komisijos kompleksinio derinimo protokolus). Informacijos skelbimo apie Nuolatinės statybos veiklą savivaldybės interneto tinklalapyje funkciją paskirti konkrečiam savivaldybės darbuotojui, numatant tai jo pareigybės aprašyme.

Savivaldybės tinklalapio skiltyje „Nuolatinė statybos komisija“ pateikiama neaktuali informacija (žiūrėta 2013 m. rugpjūčio 6 d.) apie teisės aktus, reglamentuojančius komisijos veiklą, t. y. nurodoma, kad Savivaldybės Nuolatinės statybos komisijos veikla vykdoma vadovaujantis Savivaldybės Nuolatinės statybos komisijos nuostatais ir darbo reglamentu, patvirtintais Savivaldybės tarybos 2007 m. spalio 18 d. sprendimu Nr. T-176 „Dėl savivaldybės nuolatinės statybos komisijos nuostatų ir darbo reglamento pakeitimo“, nors naujos redakcijos savivaldybės nuolatinės statybos nuostatai buvo patvirtinti Savivaldybės tarybos 2010 m. kovo 24 d. sprendimu Nr. T-796 „Dėl Savivaldybės Nuolatinės statybos komisijos nuostatų ir darbo reglamento pakeitimo ir išdėstymo nauja redakcija“.

Pažymėtina, kad naujos redakcijos savivaldybės nuolatinės statybos nuostatai, patvirtinti Savivaldybės tarybos 2010 m. kovo 24 d. sprendimu Nr. T-796 „Dėl Savivaldybės Nuolatinės statybos komisijos nuostatų ir darbo reglamento pakeitimo ir išdėstymo nauja redakcija“, skelbiami Savivaldybės tinklalapio skiltyje „Tarybos sprendimai“. Tačiau siekiant, kad Savivaldybės teikiama informacija apie teisės aktus, reglamentuojančius Nuolatinės statybos komisijos veiklą, būtų kaip galima aiškesnė, teminė informacija (šiuo atveju apie Nuolatinės statybos komisijos veiklą) būtų koncentruojama vienoje vietoje, rekomenduojame Savivaldybės interneto svetainės skiltyje „Nuolatinė statybos komisija“ talpinti aktualios redakcijos teisės aktus, kuriais vadovaujantis vykdoma Savivaldybės Nuolatinės statybos komisijos veikla, skelbti kitą informaciją susijusią su Nuolatinės statybos komisijos veikla ir priimtais sprendimais.

Teritorijų planavimo ir statybos reglamentavimas yra pasikeitęs, o Nuolatinės statybos komisijos nuostatų ir reglamento pakeitimai Savivaldybėje laiku atlikti nebuvo. Dėl šios priežasties, Nuolatinės statybos komisijos nuostatuose ir reglamente yra nurodomos funkcijos, kurių komisija jau neatlieka (pavyzdžiui, Nuolatinės statybos komisijos nuostatų 3 punkte nurodyta, kad komisija „<...> priima sprendimus išduoti ar neišduoti statybos leidimus“).

Siūlome Savivaldybei laiku inicijuoti Nuolatinės statybos komisijos veiklą reglamentuojančių teisės aktų pakeitimus, atsižvelgiant į kintantį teritorijų planavimo ir statybos veiklos reglamentavimą.

Įvertinus tai, darytina prielaida, kad Savivaldybėje taikomas antras detaliųjų planų įsigaliojimo variantas, t. y. patvirtintas detalusis planas įsigalioja *„kitą dieną po oficialaus informacinio pranešimo vietinėje spaudoje apie teritorijų planavimo dokumento patvirtinimą ir viso teritorijų planavimo dokumento paskelbimo atitinkamos savivaldybės interneto tinklalapyje“*. Įvertinus savivaldybės tinklalapio skiltyje „Tarybos sprendimai“ esančią informaciją apie 2012 metais priimtus Savivaldybės tarybos sprendimus, susijusius su detaliųjų planų tvirtinimu, nustatyta, kad Savivaldybė šiuo atveju ne visuomet tinkamai vykdė prievolę Savivaldybės tinklalapyje skelbti visą teritorijų planavimo dokumentą, kadangi nustatyta atvejų, kuomet, Savivaldybės tarybai patvirtinus detalių planą, Savivaldybės tinklalapyje buvo skelbiamas tik bendra detaliojo plano schema, o aiškinamasis raštas neskelbiamas (pavyzdžiui, Savivaldybės tarybos 2012 m. liepos 5 d. sprendimas Nr. T-120).

Pažymėtina, kad Savivaldybės tinklalapyje yra sukurta skiltis „Detalieji planai“, tačiau šioje skiltyje informacijos apie 2012 metais patvirtintus detaliuosius planus nėra (žiūrėta 2013 m. rugpjūčio 12 d.).

Siekiant užtikrinti maksimalų Savivaldybės veiklos viešumą, rekomenduojame svarstyti galimybę Savivaldybės interneto tinklalapyje, teikiant informaciją apie patvirtintus teritorijų planavimo dokumentus, papildomai pateikti visų patvirtintų teritorijų planavimo dokumentų aiškinamuosius raštus. Taip pat, esant poreikiui, Savivaldybės lygmeniu reglamentuoti detaliųjų planų paskelbimo procedūrą. Siekiant, kad visuomenei pateikiama teminė informacija apie detaliuosius planus būtų koncentruojama vienoje vietoje, siūlome svarstyti galimybę informaciją, susijusią su detaliųjų planų rengimu ir tvirtinimu, skelbti Savivaldybės tinklalapio skiltyje „Detalusis planavimas“.

Vadovaujantis Žemės sklypo plano, prilyginamo detaliojo teritorijų planavimo dokumentui, rengimo, derinimo ir tvirtinimo miestų teritorijose tvarkos aprašo, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010-07-21 nutarimu Nr. 1124, 41 punktu, Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymas dėl žemės sklypo plano, prilyginamo detaliojo teritorijų planavimo dokumentui, tvirtinimo turi būti skelbiamas savivaldybės interneto tinklalapyje.

Išanalizavus Savivaldybės tinklalapyje pateikiamą informaciją nustatyta, kad minėti Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymai skelbiami Savivaldybės interneto tinklalapio skiltyje „Statyba ir teritorijų planavimas“. Įvertinus tai, daroma išvada, kad Savivaldybė vykdo prievolę skelbti interneto tinklalapyje Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymus dėl žemės sklypo plano, prilyginamo detaliojo teritorijų planavimo dokumentui, tvirtinimo.

Nuolatinės statybos komisijos nuostatuose nustatyta, kad komisijos pirmininko pavedimu komisijos sekretorius privalo „12.2.1. informuoti visus Komisijos narius apie posėdžio laiką, nurodant, kurių narių dalyvavimas (nuomonės pateikimas raštu) yra privalomas“, tačiau nekonkretizuota, koku būdu vykdomas komisijos narių informavimas.

Rekomenduojame konkretizuoti koku būdu vykdomas Nuolatinės statybos komisijos narių informavimas, siūlome pasirinkti tokį būdą, kuriam esant, bus galimybė fiksuoti ne tik komunikavimo tarp komisijos sekretoriaus ir komisijos nario laiką, bet ir informacijos turinį.

Nuolatinės statybos komisijos nuostatuose nustatyta, kad komisijos pirmininko pavedimu komisijos sekretorius privalo „12.2.3. Organizuoti informacijos apie numatomo Komisijos posėdžio datą, valandą, derinamus teritorijų planavimo dokumentus ar tikrinamus statinių projektus patalpinimą Savivaldybės interneto svetainėje“, tačiau korupcijos rizikos analizės metu tokios informacijos Savivaldybės tinklalapyje nesurasta. Todėl darytina prielaida, kad šis Nuolatinės statybos komisijos nuostatų reikalavimas nevykdomas.

Siūlome Savivaldybės darbuotojams, kontroliuojantiems Nuolatinės statybos komisijos veiklą, užtikrinti, kad komisijai vykdant veiklą būtų laikomasi jos veiklą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų.

2.4. Dėl detaliųjų planų tvirtinimo ir paskelbimo

Teritorijų planavimo įstatymo 26 str. 8 d. numatyti du alternatyvūs detaliųjų planų įsigaliojimo būdai:

1) *„patvirtintas detalusis planas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo vietinėje spaudoje arba“;*

2) *patvirtintas detalusis planas įsigalioja „kitą dieną po oficialaus informacinio pranešimo vietinėje spaudoje apie teritorijų planavimo dokumento patvirtinimą ir viso teritorijų planavimo dokumento paskelbimo atitinkamos savivaldybės interneto tinklalapyje“.*

Susipažinus su 2012 metais Savivaldybėje patvirtintų detaliųjų planų bylomis, nustatyta, kad Savivaldybės tarybos sprendimuose, kuriais patvirtinami detalieji planai, vartojama frazė „Nustatyti, kad šis sprendimas įsigalioja kitą dieną po oficialaus informacinio pranešimo apie sprendimo priėmimą vietinėje spaudoje ir viso šio sprendimo paskelbimo Savivaldybės interneto tinklalapyje“ (pavyzdžiui, Savivaldybės tarybos 2012 m. vasario 23 d. sprendimas Nr. T-34) arba „Paskelbti apie šį sprendimą vietinėje spaudoje, o visą teritorijų planavimo dokumentą – Savivaldybės interneto tinklalapyje.“ (pavyzdžiui, Savivaldybės tarybos 2012 m. liepos 5 d. sprendimai Nr. T-121, Nr. T-122 ir pan.).

3. KORUPCIJOS RIZIKA SPECIALIŲJŲ ARCHITEKTŪRINIŲ REIKALAVIMŲ NUSTATYMO IR STATYBĄ LEIDŽIANČIŲ DOKUMENTŲ IŠDAVIMO SRITYSE

STT antikorupciniu požiūriu išanalizavo Savivaldybės veiklą, nustatant specialiuosius architektūrinius reikalavimus. Korupcijos rizikos analizės metu buvo vertinti atsitiktinės atrankos būdu pasirinktų statytojų, Savivaldybei pateikusių prašymus išduoti specialiuosius architektūrinius reikalavimus, pateikti dokumentai, Savivaldybės administracijos darbuotojų veikla, priimant sprendimus dėl jų išdavimo ir reikšmingų neatitikimų Lietuvos Respublikos teisės aktų reikalavimams nenustatė.

Taip pat, STT antikorupciniu požiūriu įvertino Savivaldybės veiklą, išduodant statybą leidžiančius dokumentus.

Korupcijos rizikos analizės metu nustatyta, jog prašymai, su visais privalomais pateikti dokumentais dėl statybą leidžiančių dokumentų išdavimo, gali būti pateikiami Savivaldybės administracijos Bendrajam ir juridiniam skyriui tiesiogiai arba nuotoliniu būdu, naudojantis IS Infostatyba. Besikreipiantiems asmenims nėra galimybės tiesiogiai kreiptis su minėtais prašymais į Savivaldybės administracijos Architektūros, gamtosaugos ir paminklosaugos skyriaus darbuotojus, tokiu būdu Savivaldybėje maksimaliai sumažintos prielaidos korupcijos pasireiškimui tikimybei atsirasti šiame veiklos etape (pavyzdžiui, Architektūros, gamtosaugos ir paminklosaugos skyriaus darbuotojai neturi galimybės priimti intereso prašymus, kurie neatitinka reikalavimų ir pan.).

Nors, siekdama antikorupciniu požiūriu įvertinti statybą leidžiančių dokumentų išdavimo procedūros praktinį atlikimą Savivaldybėje, STT vertino atsitiktiniu atrankos būdu atrinktus išrašus iš IS „Infostatyba“, kuriuose atsispindi visa statybą leidžiančių dokumentų išdavimo procedūros eiga (gautų prašymų dėl statybą leidžiančių dokumentų išdavimo, registracijos data, subjektų, privalėjusių pagal kompetenciją patikrinti projektus, sąrašas bei subjektų priimti sprendimai dėl pritarimo ar nepritarimo projektams, statybą leidžiančių dokumentų išdavimo data ir kiti su statybą leidžiančių dokumentų išdavimo procedūros atlikimu susiję dokumentai), korupcijos rizikos analizės metu STT ypatingą dėmesį skyrė projekto derinimo procedūrai, kai Savivaldybė 2012 m. nepritarė statinio projektui.

STT antikorupciniu požiūriu įvertinus statybą leidžiančių dokumentų išdavimo procedūrą Savivaldybėje nustatyta, kad atskirais atvejais Savivaldybės atsisakymai išduoti statybą leidžiantį dokumentą būna nemotyvuoti (pvz., Savivaldybei atsisakius išduoti leidimą statyti statinius pagal projektą Nr. DP-10-50, Savivaldybės 2012 m. birželio 22 d. raštu Nr. AR-12/07 statytojas V.B. tiesiog buvo informuotas, kad „<...> projektui statybos leidimas nebus išduodamas, nes Pagėgių savivaldybės Architektūros, gamtosaugos ir paminklosaugos skyrius, peržiūrėjęs UAB „Danės projektai“ parengtą techninį projektą „Tvarto unik. nr.: 8893-3001-1032, pastato su stogine ir dviejų

ūkio paskirties pastatų, Pagėgių kaime, projektas“, 2012 m., DP-10-50, jo sprendiniams nepritarė“), o tai sudaro galimybę abejoti Savivaldybės priimamų sprendimų skaidrumu ir pagrįstumu. Pažymėtina, kad šiuo atveju Savivaldybės administracijos Architektūros, gamtosaugos ir paminklosaugos skyriaus vedėjo pavaduotoja – vyriausioji architektė E. M. paaiškino, kad atsisakymo išduoti statybą leidžiantį dokumentą priežastys projekto vadovui buvo paaiškintos telefonu.

Siekiant skaidrinti statybą leidžiančių dokumentų išdavimo procedūrą Savivaldybėje, rekomenduojame Savivaldybei savo kompetencijos ribose, vykdant statinio projekto derinimo funkciją, maksimaliai užtikrinti, kad statybą leidžiančio dokumento neišdavimo motyvai būtų išsamiai detalizuoti ir apibrėžti.

4. MOTYVUOTOS IŠVADOS

1. Del detaliojo teritorijų planavimo sąlygų sąvadų išdavimo ir detaliųjų planų tvirtinimo srities:

1.1 STT antikorupciniu požiūriu įvertinus prašymų detaliojo teritorijų planavimo sąlygų sąvadui gauti priėmimo ir registravimo procedūrų praktinį atlikimą Savivaldybėje, nustatyta, kad dokumentų priėmimas ir registravimas vyksta maksimaliai sumažinus prielaidas korupcijos pasireiškimo tikimybei atsirasti šiame Savivaldybės veiklos etape (plačiau skyriuje „Korupcijos rizika detaliojo teritorijų planavimo sąlygų sąvadų išdavimo ir detaliųjų planų tvirtinimo srityse);

1.2. Savivaldybės tinklalapyje teikiama informacija apie Savivaldybės administracijos Architektūros, gamtosaugos ir paminklosaugos skyriaus teikiamas administracines paslaugas nepakankamai informatyvi, o tai ydinga antikorupciniu požiūriu (plačiau skyriuje „Korupcijos rizika detaliojo teritorijų planavimo sąlygų sąvadų išdavimo ir detaliųjų planų tvirtinimo srityse);

1.3. Savivaldybės informaciniuose stenduose neteikiama pakankamai informacijos apie Savivaldybės administracijos Architektūros, gamtosaugos ir paminklosaugos skyriaus teikiamas administracines paslaugas, o tai ydinga antikorupciniu požiūriu (plačiau skyriuje „Korupcijos rizika detaliojo teritorijų planavimo sąlygų sąvadų išdavimo ir detaliųjų planų tvirtinimo srityse);

1.4. Įvertinus Savivaldybės 2012 metais parengtų teritorijų planavimo sąlygų sąvadų atitiktį Lietuvos Respublikos teisės aktų reikalavimams, reikšmingų neatitikimų Lietuvos Respublikos teisės aktų reikalavimams nenustatyta, tačiau atkreiptinas dėmesys, kad atskirais atvejais Savivaldybė sąlygų sąvadus išdavė nevysiškai sukomplektuotus, gavusi papildomą informaciją iš atskirų sąlygas išduodančių institucijų, keitė Savivaldybės administracijos direktoriaus patvirtintus sąlygų sąvadus. Diskutuotina ar šiuo atveju Savivaldybė tinkamai įvykdė prievolę sąlygų sąvadą išduoti detaliojo planavimo organizatoriui per 20 darbo dienų nuo prašymo planavimo sąlygų sąvadui detaliojo planavimo dokumentui rengti gavimo dienos. Nevysiškai sukomplektuoto teritorijų planavimo sąlygų sąvado išdavimas neužtikrina sklandžios tolesnių teritorijų planavimo procedūrų eigos, taip pat sudaro antikorupciniu požiūriu ydingą situaciją, kai patys užsakovai gali būti netiesiogiai įpareigojami pasirūpinti trūkstamų sąlygų gavimu (plačiau skyriuje „Korupcijos rizika detaliojo teritorijų planavimo sąlygų sąvadų išdavimo ir detaliųjų planų tvirtinimo srityse);

1.5. Įvertinus Savivaldybės interneto tinklalapyje skelbiamus informacinius pranešimus apie parengtus teritorijų planavimo dokumentus, susipažinimo su jais, jų svarstymo tvarką, vietą ir laiką, pradedamus rengti detaliuosius planus, daryta išvada, kad informacija nėra išsami ir dėl to gali susidaryti prielaidos korupcijai pasireikšti (plačiau skyriuje „Korupcijos rizika detaliojo teritorijų planavimo sąlygų sąvadų išdavimo ir detaliųjų planų tvirtinimo srityse);

1.6. Savivaldybės Nuolatinės statybos komisijos veiklos reglamentavimas neužtikrina pakankamai skaidrios veiklos, o pati komisijos veikla nepakankamai viešinama (plačiau skyriuje „Korupcijos rizika detaliojo teritorijų planavimo sąlygų sąvadų išdavimo ir detaliųjų planų tvirtinimo srityse);

1.7. Detaliųjų planų įsigaliojimo procedūros vykdymas neviseškai atitinka teisės aktų reikalavimus (plačiau skyriuje „Korupcijos rizika detaliojo teritorijų planavimo sąlygų sąvadų išdavimo ir detaliųjų planų tvirtinimo srityse).

2. Dėl specialiųjų architektūros reikalavimų nustatymo ir statybą leidžiančių dokumentų išdavimo srities:

2.1. STT, antikorupciniu požiūriu išanalizavusi Savivaldybės veiklą nustatant specialiuosius architektūrinius reikalavimus, reikšmingų neatitikimų Lietuvos Respublikos teisės aktų reikalavimams nenustatė (plačiau skyriuje „Korupcijos rizika specialiųjų architektūrinių reikalavimų nustatymo ir statybą leidžiančių dokumentų išdavimo srityse);

2.2. STT antikorupciniu požiūriu įvertinus statybą leidžiančių dokumentų išdavimo procedūrą Savivaldybėje, nustatyta, kad atskirais atvejais Savivaldybės atsisakymai išduoti statybą leidžiantį dokumentą būna nemotyvuoti, o tai sudaro galimybes abejoti priimamų sprendimų pagrįstumu (plačiau skyriuje „Korupcijos rizika specialiųjų architektūrinių reikalavimų nustatymo ir statybą leidžiančių dokumentų išdavimo srityse).

3. Dėl Korupcijos prevencijos priemonių įgyvendinimo:

3.1. STT, įvertinusi Savivaldybėje vykdomą korupcijos prevencijos politiką ir Korupcijos prevencijos įstatymo 5 straipsnio 1-8 dalyse numatytų korupcijos prevencijos priemonių įgyvendinimą, nustatė, kad dauguma priemonių yra įgyvendinamos:

- Savivaldybėje kasmet atliekamas korupcijos pasireiškimo tikimybės (KPT) nustatymas, o jo išvados pateikiamos STT Klaipėdos valdybai. Atkreiptinas dėmesys, kad KPT nustatoma formaliai, nes pasirenkamos ir analizuojamos ne Korupcijos prevencijos įstatymo 6 straipsnio 5 dalyje nurodytus kriterijus atitinkančios Savivaldybės veiklos sritys, o apsiribojama tik bendra Savivaldybės administracijos veiklos apžvalga (plačiau 2 priedo 1.1. skirsnyje);

- Savivaldybėje įgyvendinama 2011 m. gruodžio 20 d. Savivaldybės tarybos sprendimu Nr. T-167 patvirtinta 2012-2013 metų korupcijos prevencijos programa ir jos įgyvendinimo priemonių planas, tačiau tiek programa, tiek jos įgyvendinimo planas turi esminių trūkumų, todėl negali užtikrinti efektyvios korupcijos prevencijos politikos Savivaldybėje vykdymo (plačiau 2 priedo 1.2. skirsnyje);

- Savivaldybėje yra atliekamas antikorupcinis teisės aktų projektų vertinimas, Pagėgių savivaldybės tarybos 2009 m. balandžio 9 d. sprendimu Nr. T-581 yra patvirtinta Pagėgių savivaldybės teisės aktų ar jų projektų antikorupcinio vertinimo metodika;

- Savivaldybė įgyvendina korupcijos prevencijos priemonę – Informacijos apie asmenį, siekiantį eiti arba einantį pareigas valstybės ar savivaldybės įstaigoje, pateikimas (plačiau 2 priedo 1.4. skirsnyje);

- Savivaldybėje vykdomas antikorupcinis visuomenės švietimas ir informavimas. Savivaldybės interneto svetainėje pateikiama informacija Savivaldybės darbuotojams ir gyventojams, visose Savivaldybės bendrojo lavinimo ugdymo įstaigose antikorupcinis ugdymas integruojamas į mokomųjų dalykų ir neformaliojo ugdymo programas (plačiau 2 priedo 1.2.6. skirsnyje), tačiau neorganizuojami antikorupciniai mokymai Savivaldybės politikams, Savivaldybės administracijos darbuotojams, neįgyvendinama Lietuvos Respublikos Nacionalinės kovos su korupcija 2011-2014 m. programos įgyvendinimo plane numatyta priemonė (8.6.) „Organizuoti visų valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų darbuotojų kursus, susijusius su antikorpucine veikla“ (plačiau 2 priedo 1.7.3. skirsnyje).

- Savivaldybėje yra paskirtas asmuo, atsakingas už korupcijos prevenciją ir kontrolę, šios funkcijos yra įrašytos į tarnautojo pareigybės aprašymą;

- Savivaldybės tarybos 2011 m. rugsėjo 29 d. sprendimu Nr. T-120 yra sudaryta Antikorupcijos komisija, tačiau ji nevykdo nuostatuose numatytų funkcijų: neanalizuoja institucijų, įstaigų ir įmonių antikorpucinės veiklos, nerengia rekomendacijų dėl korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo, neorganizuoja sociologinių tyrimų apie korupcijos lygį, nerengia ataskaitų ir už savo veiklą neatsiskaito Tarybai, neviešina savo veiklos, nesupažindina visuomenės su svarstytais klausimais, nedalyvauja įgyvendinant ir nekontroliuoja Korupcijos prevencijos programos įgyvendinimo eigos (plačiau 2 priedo 1.7.2. skirsnyje);

5. PASIŪLYMAI

1. *Formuojant ir vykdančią antikorupeinę politiką Savivaldybėje rekomenduojame:*

1.1. Atnaujinti Savivaldybės korupcijos prevencijos programą ir jos įgyvendinimo priemonių planą (plačiau 2 priedo 1.2 skirsnyje), o sprendžiant dėl priemonių tikslingumo, turinio ir paskirties, atsižvelgti į šiuos aspektus: ar numatyta priemonė konkreti, ar numatyta priemonė sumažins korupcijos pasireišimo tikimybę Savivaldybėje bei jos įstaigose, įmonėse ir organizacijose, ar palengvės procedūrinių klausimų sprendimas;

1.2. KPT atlikti motyvuotai parinktoje Savivaldybės veiklos srityje, o išvadą surašyti vadovaujantis Valstybės ar savivaldybės įstaigų veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireišimo tikimybė, nustatymo rekomendacijomis, patvirtintomis STT direktoriaus 2011 m. gegužės 13 d. įsakymu Nr. 2-170 (Žin., 2011, Nr. 60-2877), t. y. numatyti priemones, kurių būtina imtis nustatytiems korupcijos rizikos veiksniams valdyti ar pašalinti;

1.3. Tam, kad Savivaldybėje ir jos kontroliuojamose įstaigose dirbtų tik nepriekaištingos reputacijos asmenys, siūlome Savivaldybės tarybos sprendimu nustatyti sąrašą pareigybių, pretenduojant į kurias privaloma būtų kreiptis į STT dėl informacijos apie asmenį pateikimo;

1.4. Savivaldybės interneto svetainėje skelbti visą su Savivaldybės antikorupeine veikla susijusią informaciją (Antikorupeinę programą, priemonių planą ir jų įgyvendinimo ataskaitas, Korupcijos prevencijos komisijos sudėtį, jos narių kontaktinius duomenis, informaciją apie komisijos posėdžiuose svarstytus klausimus bei priimtus sprendimus, informaciją apie antikorupeinę švietimą, organizuotus antikorupeinius renginius;

1.5. Organizuoti antikorupeinius mokymus Savivaldybės politikams ir darbuotojams, įgyvendinti Lietuvos Respublikos Nacionalinės kovos su korupeija 2011-2014 m. programos įgyvendinimo plane numatytą priemonę (8.6.) „Organizuoti visų valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų darbuotojus kursus, susijusius su antikorupeine veikla“.

2. *Mažinant korupcijos riziką detaliojo teritorijų planavimo sąlygų sąvadų išdavimo ir detaliųjų planų tvirtinimo srityse rekomenduojame:*

2.1. Papildyti Savivaldybės tinklalapio skiltyje „Administracinės paslaugos“ teikiamą informaciją apie Savivaldybės administracijos Architektūros, gamtosaugos ir paminklosaugos skyriaus teikiamas administracines paslaugas išsamiais teikiamų administracinių paslaugų aprašymais, kuriuose būtų pateikiama išsami ir aiški informacija apie administracines paslaugas (pavyzdžiui, administracinės paslaugos apibūdinimas; teisės aktų, reguliuojančių administracinės paslaugos teikimą, sąrašas; informacija ir dokumentai, kuriuos būtina pateikti Savivaldybei; administracinės paslaugos teikimo terminai; esant galimybei pildomų prašymų tipinės formos ir pan.);

2.2. Greta Savivaldybės administracijos Architektūros, gamtosaugos ir paminklosaugos skyriaus esančiame informaciniame stende teikti informaciją apie šio skyriaus teikiamas administracines paslaugas. Pažymėtina, kad Savivaldybei pateikus išsamią informaciją apie teikiamas administracines paslaugas interesantams bus sumažinta galimybė atskiriems Savivaldybės administracijos darbuotojams piktnaudžiauti jiems suteiktomis galiomis, pasinaudojant besikreipiančių asmenų nežinojimu (plačiau skyriuje „Korupcijos rizika detaliojo teritorijų planavimo sąlygų sąvadų išdavimo ir detaliųjų planų tvirtinimo srityse);

2.3. Siekiant maksimaliai užtikrinti sklandžią tolesnių teritorijų planavimo procedūrų eigą, susiklosčius aplinkybėms, kai sąlygų sąvadas yra išduodamas nevisiškai sukomplektuotas (pvz., kai sąlygas išduodančios institucijos nepateikė sąlygų Savivaldybei Sąlygų išdavimo apraše nustatyta tvarka ir terminais) rekomenduojame:

- svarstyti galimybę Savivaldybės administracijos direktoriui kreiptis į subjektus, teikiančius planavimo sąlygas sąlygų sąvadui, nurodant, jog jie turi laikytis nustatytų sąlygų išdavimo terminų;

- informuoti Valstybinę teritorijų planavimo ir statybos inspekciją prie Aplinkos ministerijos apie kylančius nesklandumus, Savivaldybei vykdant sąlygų sąvado išdavimo procedūrą, inicijuoti planavimo sąlygų išdavimo procedūrą reglamentuojančių teisės aktų pakeitimus ar siūlyti kitus galimus minėtos problemos sprendimo būdus (plačiau skyriuje „Korupcijos rizika detaliojo teritorijų planavimo sąlygų sąvadų išdavimo ir detaliųjų planų tvirtinimo srityse);

2.4. Nustatyti informacinių pranešimų, kuriais visuomenė informuojama apie teritorijų planavimą, skelbimo Savivaldybės interneto tinklalapyje tvarką, kurioje taip pat numatyti, kad interneto tinklalapyje privalomai būtų nurodoma informacinių pranešimų paskelbimo data, informacinį pranešimą paskelbęs subjektas bei, esant galimybei, būtų numatyta bendra privaloma informacinių pranešimų forma (plačiau skyriuje „Korupcijos rizika detaliojo teritorijų planavimo sąlygų sąvadų išdavimo ir detaliųjų planų tvirtinimo srityse).;

2.5. Atsižvelgiant į aktualų teritorijų planavimo ir statybos sričių teisinį reglamentavimą, atlikti Savivaldybės teisės aktų, susijusių su Savivaldybės Nuolatinės statybos komisijos veikla, pakeitimus. Savivaldybės vadovybei imtis priemonių, kad formuojant Nuolatinės statybos komisiją ir komisijai vykdant veiklą būtų laikomasi teisės aktų reikalavimų. Savivaldybės tinklalapyje teikti tikslesnę ir išsamesnę informaciją apie Savivaldybės Nuolatinės statybos komisijos veiklą ir priimamus sprendimus (plačiau skyriuje „Korupcijos rizika detaliojo teritorijų planavimo sąlygų sąvadų išdavimo ir detaliųjų planų tvirtinimo srityse);

2.6. Užtikrinti, kad Savivaldybės interneto tinklalapyje visuomet būtų skelbiama visas teritorijų planavimo dokumentas t. y. ne tik Savivaldybės tarybos sprendimu patvirtinto detaliojo

plano bendra schema, bet ir aiškinamais raštas (plačiau skyriuje „Korupcijos rizika detaliojo teritorijų planavimo sąlygų sąvadų išdavimo ir detaliųjų planų tvirtinimo srityse).

3. *Mažinant korupcijos riziką specialiųjų architektūros reikalavimų nustatymo ir statybą leidžiančių dokumentų išdavimo srityje rekomenduojame* Savivaldybei savo kompetencijos ribose vykdant statinio projekto derinimo funkciją, maksimaliai užtikrinti, kad statybą leidžiančio dokumento neišdavimo motyvai būtų išsamiai detalizuoti ir apibrėžti (plačiau skyriuje „Korupcijos rizika specialiųjų architektūrinių reikalavimų nustatymo ir statybą leidžiančių dokumentų išdavimo srityse).

Direktoriaus pavaduotojas

Romas Zienka

PRIEDAI

Išvados dėl Pagėgių savivaldybės
korupcijos rizikos analizės
1 priedas

ATLIEKANT KORUPCIJOS RIZIKOS ANALIZĘ NAGRINĖTI TEISĖS AKTAI

1. „Valstybės žiniuose“ paskelbti bendrieji teisės aktai:

- 1) Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymas (Žin., 1995, Nr. 107-2391);
- 2) Lietuvos Respublikos statybos įstatymas (Žin., 1996, Nr. 32-788);
- 3) Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas (Žin., 1994, nr. 55-1049; 2008, Nr. 113-4290);
- 4) Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymas (Žin., 1999, Nr. 60-1945; 2006, Nr. 77-2975);
- 5) Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymas (Žin., 1993, Nr. 63-1188; 2001, Nr. 108-3902);
- 6) Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. vasario 26 d. nutarimas Nr. 280 „Dėl Lietuvos Respublikos statybos įstatymo įgyvendinimo“ (Žin., 2002, Nr. 22-819; 2007, Nr. 103-3787);
- 7) Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. spalio 21 d. nutarimas Nr. 316 „Dėl normatyvinių statinio saugos ir paskirties dokumentų normavimo sričių paskirstymo tarp valstybės institucijų“ (Žin., 2004, Nr. 156-5701; 2005, Nr. 131-4733);
- 8) Asmenų prašymų nagrinėjimo ir jų aptarnavimo viešojo administravimo institucijose, įstaigose ir kituose viešojo administravimo subjektuose taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 22 d. nutarimu Nr. 875 „Dėl asmenų prašymų nagrinėjimo ir jų aptarnavimo viešojo administravimo institucijose, įstaigose ir kituose viešojo administravimo subjektuose taisyklių patvirtinimo“ (Žin., 2007, Nr. 94-3779);
- 9) Detaliojo teritorijų planavimo organizatoriaus teisių ir pareigų perdavimo ir sutarties sudarymo tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. gegužės 26 d. nutarimu Nr. 635 „Dėl detaliojo teritorijų planavimo organizatoriaus teisių ir pareigų perdavimo ir sutarties sudarymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (Žin., 2004, Nr. 86-3120; 2010, Nr. 136-6942);
- 10) Žemės sklypo plano, prilyginamo detaliojo teritorijų planavimo dokumentui, rengimo, derinimo ir tvirtinimo miestų teritorijose tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. liepos 21 d. nutarimu Nr. 1124 „Dėl žemės sklypo plano, prilyginamo detaliojo teritorijų planavimo dokumentui, rengimo, derinimo ir tvirtinimo miestų teritorijose tvarkos aprašo patvirtinimo“ (Žin., 2010, Nr. 91-4815);
- 11) Visuomenės informavimo ir dalyvavimo teritorijų planavimo procese nuostatai,

patvirtinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1996 m. rugsėjo 18 d. nutarimu Nr. 1079 „Dėl visuomenės informavimo ir dalyvavimo teritorijų planavimo procese nuostatų patvirtinimo“ (Žin., 1996, Nr. 90-2099; 2012, Nr. 84-4397);

12) Detaliųjų planų rengimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2004 m. gegužės 3 d. įsakymu Nr. D1-239 „Dėl detaliųjų planų rengimo taisyklių patvirtinimo“ (Žin., 2004, Nr. 79-2809; 2006, Nr. 114-4364);

13) Planavimo sąlygų teritorijų planavimo dokumentams rengti parengimo ir išdavimo tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2004 m. gegužės 7 d. įsakymu Nr. D1-262 „Dėl planavimo sąlygų teritorijų planavimo dokumentams rengti parengimo ir išdavimo tvarkos aprašo“ (Žin., 2004, Nr. 83-3028; 2008, Nr. 71-2754);

14) Statybos techninis reglamentas STR 1.05.06:2010 „Statinio projektavimas“, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2010 m. rugsėjo 27 d. įsakymu Nr. D1-808 „Dėl statybos techninio reglamento STR 1.05.06:2010 „Statinio projektavimas“ patvirtinimo“ (Žin., 2010, Nr. 115-5902);

15) Statybos techninis reglamentas STR 1.07.01:2010 „Statybą leidžiantys dokumentai“, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2010 m. rugsėjo 28 d. įsakymu Nr. D1-826 „Dėl Statybos techninio reglamento STR 1.07.01:2010 „Statybą leidžiantys dokumentai“ patvirtinimo“ (Žin., 2010, Nr. 116-5944);

16) Statybos techninis reglamentas STR 1.01.05:2007 „Normatyviniai statybos dokumentai“ patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002 m. balandžio 12 d. įsakymu Nr. 173 „Dėl statybos techninio reglamento STR 1.01.05:2007 „Normatyviniai statybos dokumentai“ patvirtinimo“ (Žin., 2002, Nr. 42-1586; 2007, Nr. 131-5326);

17) Statybos techninis reglamentas STR 1.01.08:2002 „Statinio statybos rūšys“, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002 m. gruodžio 5 d. įsakymu Nr. 622 „Dėl statybos techninio reglamento STR 1.01.08:2002 „Statinio statybos rūšys“ patvirtinimo“ (Žin., 2002, Nr. 119-5372);

18) Statybos techninis reglamentas STR 2.02.09:2005 „Vienbučiai ir dvibučiai gyvenamieji pastatai“, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2005 m. liepos 1 d. įsakymu Nr. D1-338 „Dėl statybos techninio reglamento STR 2.02.09:2005 „Vienbučiai ir dvibučiai gyvenamieji pastatai“ patvirtinimo“ (Žin., 2005, Nr. 93-3464, 2010, Nr. 60-2976);

19) Statybos techninis reglamentas STR 2.05.02:2008 „Statinių konstrukcijos. Stogai“, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2008 m. spalio 27 d. įsakymu Nr. D1-571 „Dėl statybos techninio reglamento STR 2.05.02:2008 „Statinių konstrukcijos. Stogai“ patvirtinimo“ (Žin., 2008, Nr. 130-4997);

20) Statybos techninis reglamentas STR 1.02.06:2012 „Statybos techninės veikos

pagrindinių sričių vadovų ir teritorijų planavimo specialistų kvalifikaciniai reikalavimai, atestavimo ir teisės pripažinimo tvarkos aprašas“, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2011 m. gruodžio 28 d. įsakymu Nr. D1-1034 „Dėl statybos techninio reglamento STR 1.02.06:2012 „Statybos techninės veikos pagrindinių sričių vadovų ir teritorijų planavimo specialistų kvalifikaciniai reikalavimai, atestavimo ir teisės pripažinimo tvarkos aprašas“ patvirtinimo (Žin., 2007, Nr. 120-4945; 2012, Nr. 3-77);

21) Teritorijų planavimo valstybinės priežiūros tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2010 m. rugsėjo 28 d. įsakymu Nr. D1-831/3D-868 „Dėl teritorijų planavimo valstybinės priežiūros tvarkos aprašo patvirtinimo“ (Žin., 2010, Nr. 116-5949);

22) Teritorijų planavimo dokumentų tikrinimo tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2012 m. lapkričio 5 d. įsakymu Nr. D1-904/3D-844 „Dėl teritorijų planavimo dokumentų tikrinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (Žin., 2012, Nr. 131-6612);

23) Žemės sklypo plano, prilyginamo detaliojo teritorijų planavimo dokumentui, rengimo, derinimo ir tvirtinimo miestų teritorijose tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. liepos 21 d. nutarimu Nr. 1124 „Dėl Žemės sklypo plano, prilyginamo detaliojo teritorijų planavimo dokumentui, rengimo, derinimo ir tvirtinimo miestų teritorijose tvarkos aprašo patvirtinimo“ (Žin., 2010, Nr. 91-4815);

24) Rambyno regioninio parko apsaugos reglamentas, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2011 m. birželio 28 d. įsakymu Nr. D1-521 „Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002 m. rugpjūčio 10 d. įsakymo Nr. 428 „Dėl Rambyno regioninio parko apsaugos reglamento patvirtinimo“ pakeitimo“ (Žin., 2011, Nr. 87-4197);

25) Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymas (Žin., 2002, Nr. 57-2297; 2012, Nr. 126-6327).

2. Savivaldybės pateikti dokumentai ir teisės aktai:

1) Savivaldybės 2012 m. spalio 1 d. raštu Nr. R2-1701 pateikta išvada dėl korupcijos pasireiškimo tikimybės (toliau – KPT išvada);

2) Savivaldybės 2013-04-18 raštu Nr. R2-955 ir 2013 m. birželio 6 d. raštu Nr. R2-1293 pateikta informacija;

3) Savivaldybės administracijos veiklos nuostatai patvirtinti Savivaldybės tarybos 2009 m. gegužės 28 d. sprendimu Nr. T-594 „Dėl Savivaldybės administracijos veiklos nuostatų patvirtinimo“;

4) Savivaldybės administracijos Architektūros, gamtosaugos ir paminklosaugos skyriaus

nuostatai, patvirtinti savivaldybės administracijos direktoriaus 2004 m. sausio 9 d. įsakymu Nr. A1-17 „Dėl Architektūros, gamtosaugos ir paminklosaugos skyriaus nuostatų patvirtinimo“;

5) Savivaldybės administracijos Architektūros, gamtosaugos ir paminklosaugos skyriaus vedėjo pareigybės aprašymas, patvirtintas Savivaldybės administracijos direktoriaus 2012 m. rugpjūčio 21 d. įsakymu Nr. P2-246;

6) Savivaldybės administracijos Architektūros, gamtosaugos ir paminklosaugos skyriaus vedėjo pavaduotojo-vyriausiojo architekto pareigybės aprašymas, patvirtintas Savivaldybės administracijos direktoriaus 2010 m. kovo 3 d. įsakymu Nr. A1-203;

7) Savivaldybės administracijos Architektūros, gamtosaugos ir paminklosaugos skyriaus 2 vyriausiųjų specialistų (darbuotojų) pareigybiniai nuostatai, patvirtinti Savivaldybės administracijos direktoriaus 2005 m. lapkričio 8 d. įsakymu Nr. A1-A1-676;

8) Savivaldybės administracijos Architektūros, gamtosaugos ir paminklosaugos skyriaus vyriausiojo specialisto pareigybės aprašymas, patvirtintas Savivaldybės administracijos direktoriaus 2008 m. lapkričio 17 d. įsakymu Nr. A1-860;

9) Savivaldybės administracijos Architektūros, gamtosaugos ir paminklosaugos skyriaus vyriausiojo specialisto gamtosaugai ir paminklosaugai pareigybės aprašymas, patvirtintas Savivaldybės administracijos direktoriaus 2012 m. vasario 7 d. įsakymu Nr. P2-43;

10) Savivaldybės administracijos Architektūros, gamtosaugos ir paminklosaugos skyriaus vyriausiojo specialisto pareigybės aprašymas, patvirtintas Savivaldybės administracijos direktoriaus 2012 m. rugsėjo 20 d. įsakymu Nr. P2-285;

11) Savivaldybės tarybos 2007 m. spalio 18 d. sprendimas Nr. T-178 „Dėl Pagėgių savivaldybės Nuolatinės statybos komisijos nuostatų ir darbo reglamento pakeitimo“;

12) Savivaldybės tarybos 2008 m. gegužės 8 d. sprendimas Nr. T-318 „Dėl Pagėgių savivaldybės Nuolatinės statybos komisijos darbo reglamento pakeitimo“;

13) Savivaldybės tarybos 2010 m. kovo 24 d. sprendimas Nr. T-796 „Dėl Pagėgių savivaldybės Nuolatinės statybos komisijos nuostatų ir darbo reglamento pakeitimo ir išdėstymo nauja redakcija“;

14) Pagėgių miesto teritorijos bendrasis planas, patvirtintas Savivaldybės tarybos 2008 m. gruodžio 18 d. sprendimu Nr. T-521 „Dėl Pagėgių miesto teritorijos bendrojo plano tvirtinimo“;

15) Savivaldybės teritorijos bendrasis planas, patvirtintas Savivaldybės tarybos 2008 m. gruodžio 18 d. sprendimu Nr. T-520 „Dėl savivaldybės teritorijos bendrojo plano tvirtinimo“;

16) Savivaldybės Nuolatinės statybos komisijos kompleksinio derinimo protokolai: 2012 m. sausio 19 d. Nr. 12/01, 2012 m. sausio 26 d. Nr. 12/2, 2012 m. balandžio 12 d. Nr. 12/03, 2012 m. balandžio 26 d. Nr. 12/04, 2012 m. gegužės 24 d. Nr. 12/05, 2012 m. birželio 13 d. Nr. 12/06, 2012 m. spalio 18 d. Nr. 12/07, 2012 m. spalio 18 d. Nr. 12/08, 2012 m. spalio 18 d. Nr. 12/09,

2012 m. spalio 18 d. Nr. 12/10, 2012 m. spalio 18 d. 12/11, 2012 m. spalio 18 d. 12/12, 2012 m. spalio 18 d. Nr. 12/13, 2012 m. spalio 18 d. Nr. 12/14, 2012 m. spalio 18 d. 12/15, 2012 m. spalio 18 d. Nr. 12/16, 2012 m. spalio 18 d. Nr. 12/17, 2012 m. spalio 18 d. Nr. 12/18, 2012 m. spalio 18 d. 12/19, 2012 m. spalio 18 d. Nr. 12/20, 2012 m. spalio 25 d. Nr. 12/21, 2012 m. lapkričio 8 d. Nr. 12/22.

3. Kiti teisės aktai ir dokumentai:

1) Atsitiktinės atrankos būdu pasirinktos 2012 metų detaliųjų planų bylos (žemės sklypo kad. Nr. 8864/0009:44, žemės sklypo kad. Nr. 8847/0002:75, žemės sklypo kad. Nr. 8887/0002:552);

2) Žemės sklypo suformavimo detalieji planai, kurie Savivaldybės Nuolatinės statybos komisijoje buvo suderinti 2012 m., o Savivaldybės tarybos sprendimu patvirtinti 2013 m. (kapinių Ropkojų k. Natkiškių sen. Pagėgių sav.; kapinių M.Jankaus g. Pagėgių m.; žemės sklypo prie kultūros namų Stomiškių k. Stoniškių sen. Pagėgių sav.; parko Natkiškių k. Natkiškių sen. Pagėgių sav.);

3) Atsitiktinės atrankos būdu pasirinktos 2012 metais išduotų statybą leidžiančių dokumentų bylos 2012 m. gegužės 29 d. Nr. LNS-74-120529-00010, 2012 m. rugpjūčio 6 d. Nr. LNS-74-120806-00014; 2012 m. rugsėjo 7 d. Nr. LNS-74-120907-00019;

4) Informacija susijusi su Savivaldybės 2012 m. atsisakymais išduoti statybą leidžiančius dokumentus adresais: Pagėgių sen. Pagėgių sav. Pagėgiai, statytojas V.B.; Rambyno g. 14, Lumpėnų k. Pagėgių sav., statytojas M.A.; Kamanos g. 2, Pakamonių k. Pagėgių sav., statytojas E.Š.;

5) 2012 metais patvirtinti specialieji architektūros reikalavimai statybvietėms adresais: Vilkyškiai, Pagėgių sav., statytojas E.P-S; Liepų g. 15, Kentriai, Pagėgių sav., statytojas P.M.; Aukštaičių g. 12C, Pagėgiai, statytojas L.G.;

6) Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių 2010 – 2012 metų pažymos, susijusios su Savivaldybės veikla (2012 m. birželio 28 d. Nr. 4D-2012/4-522) išanalizuotos, tačiau minėtoje informacijoje nenustatyta duomenų, kurie būtų reikšmingi atliekant korupcijos rizikos analizę Savivaldybėje;

7) Lietuvos Respublikos Valstybės Kontrolės 2010 – 2012 metų audito ataskaitos (2011 m. gegužės 9 d. Nr. FA-P-34-8-19, 2011 m. lapkričio 25 d. Nr. FA-P-60-2-66, 2011 m. liepos 20 d. Nr. AB-1), susijusios su Savivaldybės veikla išanalizuotos, tačiau minėtoje informacijoje nenustatyta duomenų, kurie būtų reikšmingi atliekant korupcijos rizikos analizę Savivaldybėje;

8) Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos priimti sprendimai analizuoti, tačiau minėtos komisijos interneto svetainėje nėra informacijos apie 2010 – 2012 m. priimtus sprendimus susijusius su analizuojamomis Savivaldybės veiklos sritimis;

9) Teismų informacinėje sistemoje LITEKO pateikiamos 2010 – 2012 m. teismų nutartys susijusi su Savivaldybės veikla, tačiau pateikiamoje informacijoje nenustatyta duomenų, kurie būtų reikšmingi atliekant korupcijos rizikos analizę.

**Išvados dėl Pagėgių savivaldybės
korupcijos rizikos analizės
2 priedas**

**1. PAGĖGIŲ SAVIVALDYBĖS KORUPCIJOS PREVENCIJOS PRIEMONIŲ
ĮGYVENDINIMAS**

1.1. Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymas

Korupcijos pasireiškimo tikimybė (KPT) Savivaldybėje nustatoma kiekvienais metais, laikantis įstatymuose bei kituose teisės aktuose nustatytų terminų, o KPT išvados yra pateikiamos STT Klaipėdos valdybai. Tačiau, išanalizavus 2010-2012 metais pateiktas KPT išvadas ir su ja susijusią medžiagą galima tvirtinti, kad korupcijos pasireiškimo tikimybė nustatoma tik formaliai, nes nebuvo motyvuotai pasirinktos ir analizuotos korupciniu požiūriu rizikingiausios, Korupcijos prevencijos įstatymo 6 straipsnio 5 dalyje nurodytus kriterijus atitinkančios Savivaldybės veiklos sritys, o apsiribota tik bendra Savivaldybės administracijos veiklos apžvalga. Tiek 2011 metų, tiek 2012 metų KPT išvadose teigiama, jog atsižvelgus į tai, kad: „Savivaldybėje nebuvo užfiksuota korupcinių nusikaltimų, Savivaldybės administracijos padaliniuose kontrolės ir priežiūros vykdymas nėra pagrindinė funkcija, o atskirų Savivaldybės administracijos darbuotojų, kurių veikla susijusi su institucijų bei fizinių ir juridinių asmenų priežiūra ir kontrole, funkcijos yra detalai reglamentuotos darbuotojų pareigybių aprašymuose (...)“, konstatuojama, kad „didelė KPT neegzistuoja“.

KPT išvadoje yra numatyti veiksmai, kurių reikėtų imtis korupcijos rizikai valdyti: „vykdyti 2012-2013 metų antikorupcinės programos įgyvendinimo priemonių planą ir nuolat peržiūrėti Savivaldybės administracijos kompetencijai priklausančias veiklos sritis, stengiantis šalinti prielaidas korupcijai atsirasti ir plisti savivaldybėje bei jos administravimo sričiai priskirtose įstaigose“. Tačiau duomenų, ar šios priemonės buvo ar yra vykdomos, nebuvo pateikta.

Pagėgių savivaldybės 2012-2013 metų korupcijos prevencijos programos įgyvendinimo priemonių plano 1.4 punkte yra nustatyta, kad KPT pagal Savivaldybės veiklos sritis, remiantis Valstybės ar savivaldybės įstaigų veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymo rekomendacijomis, patvirtintomis STT direktoriaus 2011 m. gegužės 13 d. įsakymu Nr. 2-170 nustato Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu sudaryta nepriklausoma darbo grupė Korupcijos pasireiškimo tikimybei nustatyti. Tačiau tokia grupė sudaryta nebuvo, o KPT Savivaldybėje nustatė vienas asmuo – Savivaldybės administracijos Bendrojo ir juridinio skyriaus vyresnioji specialistė V.V.

Rekomenduojame konkrečią Savivaldybės veiklos sritį (kurioje tikslinga nustatyti KPT) parinkti specialioje darbo grupėje ar Antikorupcinėje komisijoje, prieš tai įvertinus atliktų tyrimų ar

apklausų rezultatus ir pranešimus bei informaciją apie Savivaldybės veiklą žiniasklaidoje, piliečių skundus bei kitą teisėtai gautą informaciją. KPT išvados rezultatus būtina panaudoti atnaujinant Savivaldybės korupcijos prevencijos programos įgyvendinimo priemonių planą, t.y. – numatyti konkrečias priemones KPT mažinti.

1.2. Korupcijos prevencijos programa (rengimas, įgyvendinimas, stebėseną, kontrolė, rezultatų vertinimas)

Korupcijos prevencijos programa turėtų būti vienas svarbiausių Savivaldybės vidaus administravimo dokumentų, padedančių tobulinti ir skaidrinti Savivaldybės veiklą ir administracines procedūras, įgyvendinti įstatyme įtvirtintus vietos savivaldos principus, išreikšti Savivaldybės politinę valią kontroliuoti korupciją ir telkti šiam tikslui Savivaldybės gyventojus. Todėl labai svarbus yra valstybės tarnautojų ir Savivaldybės bendruomenės narių (įstaigų, įmonių, seniūnijų, nevyriausybinių organizacijų, pavienių piliečių) aktyvus dalyvavimas korupcijos prevencijos programos projekto rengime ir įgyvendinime.

Savivaldybėje įgyvendinama 2011 m. gruodžio 20 d. Pagėgių savivaldybės tarybos sprendimu Nr. T-167 patvirtinta 2012-2013 metų korupcijos prevencijos programa (toliau – Programa) ir jos įgyvendinimo priemonių planas (toliau – Planas). Programa parengta vadovaujantis Savivaldybės korupcijos prevencijos programos rengimo metodika, patvirtinta Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus 2008 m. gruodžio 31 d. įsakymu Nr. 2-369. Jos struktūra iš esmės atitinka Metodikos rekomendacijas. Savivaldybės teigimu, Programa yra susieta su Savivaldybės tarybos 2011 m. kovo 24 d. sprendimu Nr. T-1020 patvirtintu Savivaldybės Strateginio plėtros plano 2011–2020 m. priemonių plano II prioritetu „Saugios ir sveikos aplinkos bendruomenei kūrimas“ (2.1. Tikslas. „Užtikrinti viešųjų paslaugų kokybę ir prieinamumą; 2.2. Tikslas. „Viešojo administravimo sistemos gerinimas“), tačiau, siekiant strateginių tikslų, korupcijos prevencijos programa turėtų būti viena iš strateginių tikslų siekimo programų, o Programos priemonės – susietos su trimečio strateginio veiklos plano Veiklos tobulinimo programa ir metiniais įstaigų veiklos planais.

Rekomenduojame susieti Programą ne tik su Strateginiu plėtros planu, bet ir su kitomis Savivaldybės veiklos programomis, metiniais veiklos planais, numatyti Programos finansavimą.

Programos Bendrosiose nuostatose nurodomi jos parengimo teisiniai pagrindai, paskirtis bei teigiama, kad „Programa grindžiama korupcijos prevencija, visuomenės ir Savivaldybės darbuotojų antikorupciniu švietimu ir mokymu, siekiant kompleksiskai šalinti šio neigiamo socialinio reiškinio priežastis ir sąlygas“, tačiau į Programos vykdymą neįtraukiamos seniūnijos, Savivaldybės įstaigos ir įmonės, kurių steigėja yra Savivaldybė.

Savivaldybės veiklos situacijos analizė antikorupciniu požiūriu (Programos II dalis) atlikta

neišsamiai, kadangi visiškai neanalizuojamas iki tol veikusios antikorupcinės programos įgyvendinimo efektyvumas, pasiekimai ar įgyvendinimo kliuviniai. Šioje dalyje išvardintos išorinės bei vidinės korupcijos atsiradimo prielaidos yra bendro pobūdžio ir nesiejamos su Pagėgių savivaldybės veikla: neatlikta aplinkos ir išteklių analizė, neanalizuojami apklausų ar atliktų tyrimų duomenys, nesiremiama atliktų KPT išvadų duomenimis ir pan.

Ne visiems Programos uždaviniams įgyvendinti yra Plane numatytos priemonės (pvz., „11.2. užtikrinti veiksmingas numatytų priemonių įgyvendinimo procedūras; 11.3. užtikrinti tinkamą šios Programos priemonių įgyvendinimo administravimą; 11.4. užtikrinti korupcijos prevencijos taikymo veiksmingumą“), todėl nėra aišku kaip šie uždaviniai gali būti įgyvendinami ir vertinami.

Programos 12 punkte yra įtvirtinti korupcijos prevencijos efektyvumo (rezultatyvumo) nustatymo kiekybės ir kokybės rodikliai („12.1. įvykdytų ir neįvykdytų Programos įgyvendinimo priemonių skaičius; 12.2. Programos priemonių įgyvendinimas nustatytais terminais; 12.3. politikų ir tarnautojų etikos nusižengimų skaičius; 12.4. didėjantis nepakantumas korupcijai (...); 12.5 renginių, skirtų korupcijos prevencijai ir dalyvių juose skaičius; 12.6. straipsnių spaudos leidiniuose, dalyvavimo seminaruose ar mokymuose skaičius“), tačiau neatliekant Programos įgyvendinimo stebėsenos, šie rodikliai nėra fiksuojami, analizuojami ir vertinami.

Savivaldybės administracijos direktoriaus 2012-02-07 raštu Nr. R2-321 STT buvo informuota, kad: „Pagėgių savivaldybės 2011 metų korupcijos prevencijos programos įgyvendinimo plano ataskaita bus svarstoma artimiausiame tarybos posėdyje“, tačiau turimais duomenimis, tokio klausimo svarstymas nebuvo įtrauktas nei į 2012 m. vasario 23 d., nei į 2012 m. kovo 29 d. ar vėliau vykusių Savivaldybės tarybos posėdžiuose svarstytų klausimų sąrašą.

Programoje (19 p.) yra nustatyta, kad: „Programos priemonių vykdytojai iki kiekvienų metų gruodžio 30 d. raštu pateikia už Programos įgyvendinimo stebėseną, koordinavimą atsakingam asmeniui informaciją apie priemonių vykdymo eigą ir jų veiksmingumą, kuris apibendrina informaciją ir iki kitų metų kovo 1 d. parengia kiekvienų metų Programos priemonių įgyvendinimo plano vykdymo ataskaitą, kurią pateikia Antikorupcinei komisijai“. Tačiau duomenų, kaip vykdoma ši Programos nuostata, Savivaldybė analizės atlikimo metu nepateikė.

Programos įgyvendinimo ataskaitų parengimas ir jų analizė sudarytų galimybę nuosekliai stebėti antikorupcinės veiklos Savivaldybėje pokyčius, analizuoti priemonių efektyvumą bei, reikalui esant, inicijuoti Plano pakeitimus, o viešas ataskaitų skelbimas sudarytų galimybę tuo besidomintiems visuomenės nariams stebėti programos įgyvendinimo eigą, reikšti pastabas ar teikti pasiūlymus.

Rekomenduojame periodiškai (pvz., du kartus per metus) parengti Plano įgyvendinimo ataskaitas ir viešai skelbti jas Savivaldybės interneto svetainėje.

Savivaldybės teigimu, rengiant Programą ir Planą, visiems Savivaldybės darbuotojams buvo sudarytos galimybės teikti pasiūlymus, tačiau nei vienas iš jų nepateikė pasiūlymų, susijusių su Programos rengimu, įgyvendinimu, atnaujinimu ir vertinimu. Pasiūlymų taip pat nepateikė Savivaldybės įstaigos, Savivaldybės gyventojai ar visuomeninės organizacijos.

Programos įgyvendinimo Plane yra nustatyti keturi uždaviniai:

1. Užtikrinti korupcijos atsiradimo sąlygų šalinimą.
2. Didinti Savivaldybės veiklos viešumą.
3. Tobulinti (supaprastinti) administracinių ir viešųjų paslaugų teikimo ir administravimo procedūras didinant jų skaidrumą ir efektyvumą.
4. Didinti antikorupcinio švietimo sklaidą.

Pirmajam uždaviniui įgyvendinti, Plane yra numatytos šešios priemonės, iš kurių net keturias vykdyti Savivaldybę įpareigoja įstatymai ar kiti teisės aktai („1.1. Kontroliuoti ar tinkamai ir laiku pateikiamos Savivaldybės politikų, valstybės tarnautojų ir Savivaldybei pavaldžių ir jos valdymo sričiai priskirtų viešųjų juridinių asmenų vadovų privačių interesų deklaracijos“; 1.2. Peržiūrėti Savivaldybės administracijos darbuotojų pareigybių aprašymus ir esant būtinybei įtraukti antikorupeiniu požiūriu svarbias nuostatas bei teisinės atsakomybės priemones; 1.3. Vykdyti brandos egzaminų organizavimo ir vykdymo priežiūrą; 1.4. Atlikti korupcijos pasireiškimo tikimybės analizę“).

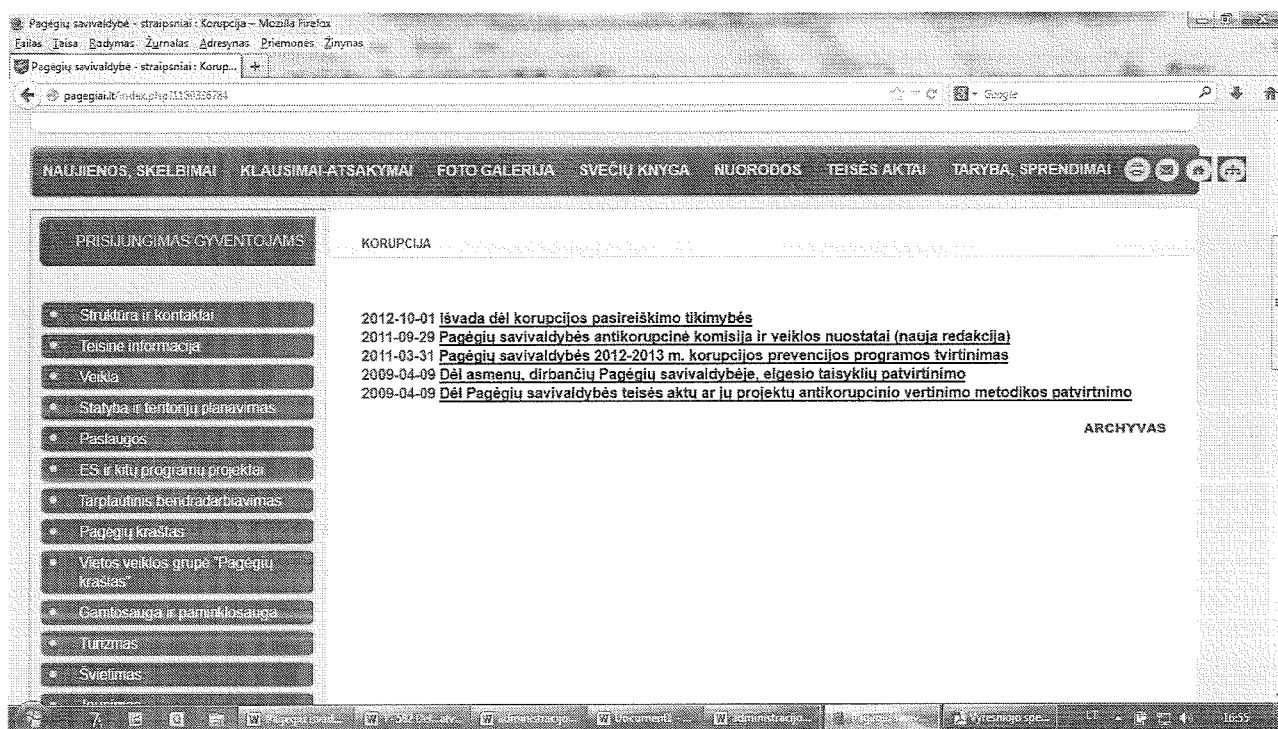
Duomenų, kaip yra įgyvendinamos kitos dvi šio uždavinio priemonės („1.5. Bendradarbiauti su STT korupcijos prevencijos klausimais“ ir „1.6. Bendradarbiauti su korupcijos prevenciją vykdančiomis institucijomis“), Savivaldybė nepateikė.

Antrajam uždaviniui („Didinti Savivaldybės veiklos viešumą“) įgyvendinti, plane numatytos trys priemonės, iš kurių visos trys yra privalomos vykdyti vadovaujantis Lietuvos Respublikos įstatymais.

Trečiajam uždaviniui („Tobulinti (supaprastinti) administracinių ir viešųjų paslaugų teikimo ir administravimo procedūras didinant jų skaidrumą ir efektyvumą“) įgyvendinti numatytos dvi priemonės („3.1. Plėtoti informacinių technologijų sistemą, siekiant kuo daugiau paslaugų teikti elektroniniu būdu“ ir „3.2. Parengti teikiamų administracinių paslaugų sąrašus ir šių paslaugų teikimo aprašymus“), kurios yra labiau priskirtinos „gero valdymo“, o ne korupcijos prevencijos priemonėms.

Plane ketvirtojo uždavinio („Didinti antikorupcinio švietimo sklaidą“) įgyvendinimui numatytos 4 priemonės. Iš jų įgyvendinta tik viena. T. y. sukurta Savivaldybės interneto svetainės tinklapyje skiltis „Informacija“, tačiau šioje skiltyje pateikiama informacija neatnaujinama:¹

¹ www.pagegiai.lt (žiūrėta 2013-07-22)

Plano 4.3. ir 4.4 priemonės („Informuoti viešai apie korupcijos prevencijos programos įgyvendinimo priemonių plano vykdymą Savivaldybės internetinėje svetainėje arba žiniasklaidoje“ ir „Organizuoti Savivaldybės politikų, Savivaldybės administracijos padalinių ir Savivaldybei pavaldžių ir jos valdymo sričiai priskirtų viešųjų juridinių asmenų darbuotojų antikorupcinius mokymus“) iki šiol neįgyvendintos, nors Plane numatytas jų įgyvendinimo terminas yra pasibaigęs.

Į Planą nėra įtrauktos Lietuvos Respublikos nacionalinės kovos su korupcija 2011-2014 metų programos (toliau - NKKP) įgyvendinimo priemonių plane Savivaldybėms vykdyti priskirtos priemonės.

Atsižvelgiant į tai kas išdėstyta, galima daryti išvadą, kad Savivaldybės 2012-2013 metų Programa ir jos įgyvendinimo priemonių planas yra per daug deklaratyvūs ir neįgalina pasiekti Programoje (10 p.) numatytų tikslų: formuoti korupcijos prevencijos politiką Savivaldybėje ir jai pavaldžiose įstaigose, skatinti glaudesnę Savivaldybės bendradarbiavimą su visuomene ir nevyriausybėmis organizacijomis ir kt.

Siekiant užtikrinti veiksmingą korupcijos prevenciją Savivaldybėje, siūlome rengiant naują korupcijos prevencijos programą ir jos įgyvendinimo priemonių planą, atlikti išsamią visos antikorupcinės veiklos Savivaldybėje analizę, įvertinti ankstesnės programos įgyvendinimo eigą bei konkrečių priemonių veiksmingumą. Atnaujinant programą ir jos įgyvendinimo priemonių planą, siūlome atsižvelgti į Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos 2012-10-23 rašte Nr. 4-01-5493 „Dėl Lietuvos Respublikos savivaldybių kovos su korupcija programų ir programų įgyvendinimo priemonių planų kokybinės analizės“ nurodytus dažniausiai pasitaikančius programų rengimo trūkumus ir siekti jų išvengti. Rekomenduojame parengti strategines antikorupcinės

veiklos Pagėgių savivaldybėje (o ne tik Savivaldybės administracijoje) nuostatas, atitinkančias ilgalaikės programos principus, konkrečiam tikslui numatyti uždavinius, o uždaviniui įgyvendinti – vieną ar kelias konkrečias, kiekybiškai ir kokybiškai pamatuojamas priemones.

Atkreipiame dėmesį, kad tikslas – norimas pasiekti dalykas, siekimas; uždavinys – per nustatytą laikotarpį pasiiekiamas ir įvertinamas atitinkamos veiklos rezultatas, o priemonė – užsibrėžto uždavinio įgyvendinimo būdas (veiksmai), kuriam naudojami žmogiškieji, finansiniai ir materialiniai ištekliai. Todėl Programos uždaviniais turi būti apibrėžiami planuojamieji (prognozuojami) pasikeitimai, kad būtų pasiekti Programos ar jos krypties tikslai (t.y., kiekvienam iškeltam Programos tikslui pasiekti būtina numatyti po keletą uždavinių, o numatytiems uždaviniams įgyvendinti būtina patvirtinti konkrečias priemones, kurias įgyvendinus ir bus pasiektas norimas rezultatas)², numatyti antikorupcinės programos įgyvendinimo kontrolės sistemą, nustatyti atsiskaitomybę ir atsakomybę už programos priemonių vykdymą. Tai pat rekomenduojame išspręsti Programos finansavimo, atnaujinimo, viešinimo klausimus, Plane numatyti stebėsenos procesą, pvz.: „ne rečiau, kaip kas ketvirtį“, „ne rečiau, kaip kas pusę metų“ ar pan. ir stebėsenos periodiškumą bei fiksavimą, į antikorupcinių priemonių įgyvendinimą įtraukti Savivaldybės administracijos padalinius, įstaigas bei įmones, gyventojus.

1.3. Teisės aktų projektų antikorupcinis vertinimas

Antikorupcinis teisės aktų projektų vertinimas atliekamas vadovaujantis Savivaldybės tarybos 2009 m. balandžio 9 d. sprendimu Nr. T-581 patvirtinta Pagėgių savivaldybės teisės aktų ar jų projektų antikorupcinio vertinimo metodika. Metodikoje yra numatyti išankstinis ir paskesnysis antikorupciniai vertinimai. Remiantis šia metodika, išankstinį teisės akto projekto antikorupcinį vertinimą atlieka teisės akto projekto rengėjas (Savivaldybės administracijos tarnautojas), o paskesnįjį – Antikorupcinė komisija, mero, Tarybos komiteto, komisijos, frakcijos, Savivaldybės administracijos direktoriaus pavedimu arba Vidaus audito skyriaus vedėjo iniciatyva. 2012 metais antikorupcinių požiūriu buvo įvertintas 61 teisės aktų projektas.

1.4. Informacijos apie asmenį, siekiantį eiti arba einantį pareigas savivaldybės įstaigoje ar įmonėje, pateikimas

Per 2010-2013 metų laikotarpį, Savivaldybė dėl informacijos apie asmenį, siekiantį eiti pareigas savivaldybės įstaigoje pateikimo, kreipėsi du kartus. T.y., 2011 metais dėl asmenų, siekiančių eiti Savivaldybės mero pavaduotojo ir administracijos direktoriaus pareigas, patikrinimo. Savivaldybės teigimu, per šį laikotarpį į darbą (tarnybą) daugiau nebuvo priimta asmenų, dėl kurių

² STT direktoriaus 2008-12-31 įsakymu Nr. 2-369 patvirtintos Savivaldybės korupcijos prevencijos programos rengimo metodikos 16 p. (Žin., 2009, Nr. 9-340)

patikrinimo būtų buvę privaloma kreiptis į STT dėl informacijos pateikimo.

Siekiant kokybiškai ir efektyviai įgyvendinti Korupcijos prevencijos įstatymo nuostatą dėl informacijos apie asmenį, siekiantį eiti arba einantį pareigas savivaldybės įstaigoje ar įmonėje, pateikimo, siūlome nustatyti sąrašą pareigybių (Savivaldybės administracijoje ir Savivaldybės įmonėse bei įstaigose), į kurias prieš skirdama asmenį savivaldybė pateiks rašytinį prašymą STT pateikti informaciją apie šias pareigas siekiantį eiti asmenį. Šį sąrašą siūlome skelbti savivaldybės tinklalapyje.

1.5. Informacijos pateikimas valstybės tarnautojų ir juridinių asmenų registrams

Savivaldybės tarybos 2009 m. gegužės 28 d. sprendimu Nr. T- 594 patvirtintuose Pagėgių savivaldybės administracijos veiklos nuostatuose yra nustatyta, kad Bendrasis ir juridinis skyrius atlieka asmens, atsakingo už valstybės tarnautojų registro duomenų tvarkymą, funkcijas ir teikia duomenis Valstybės tarnybos registrui. Pagėgių savivaldybės administracijos direktoriaus 2013m. balandžio 30 d. įsakymu Nr. P2-118 patvirtintame Bendrojo ir juridinio skyriaus vyresniojo specialisto pareigybės aprašyme nustatyta, kad šis valstybės tarnautojas tvarko valstybės tarnautojų registrą. Pagėgių savivaldybės administracijos direktoriaus 2013-04-18 raštu Nr. R2-955 pateiktoje informacijoje teigiama, kad informacija valstybės tarnautojų ir juridinių asmenų registrams neteikiama, nes: „nėra įsiteisėjusių teismo nuosprendžių dėl valstybės tarnautojų, kurie pripažinti padarę korupcinio pobūdžio nusikalstamas veikas (...) nėra įsiteisėjusių teismo nuosprendžių dėl juridinių asmenų, kurie pripažinti padarę korupcinio pobūdžio nusikalstamas veikas (...)“.

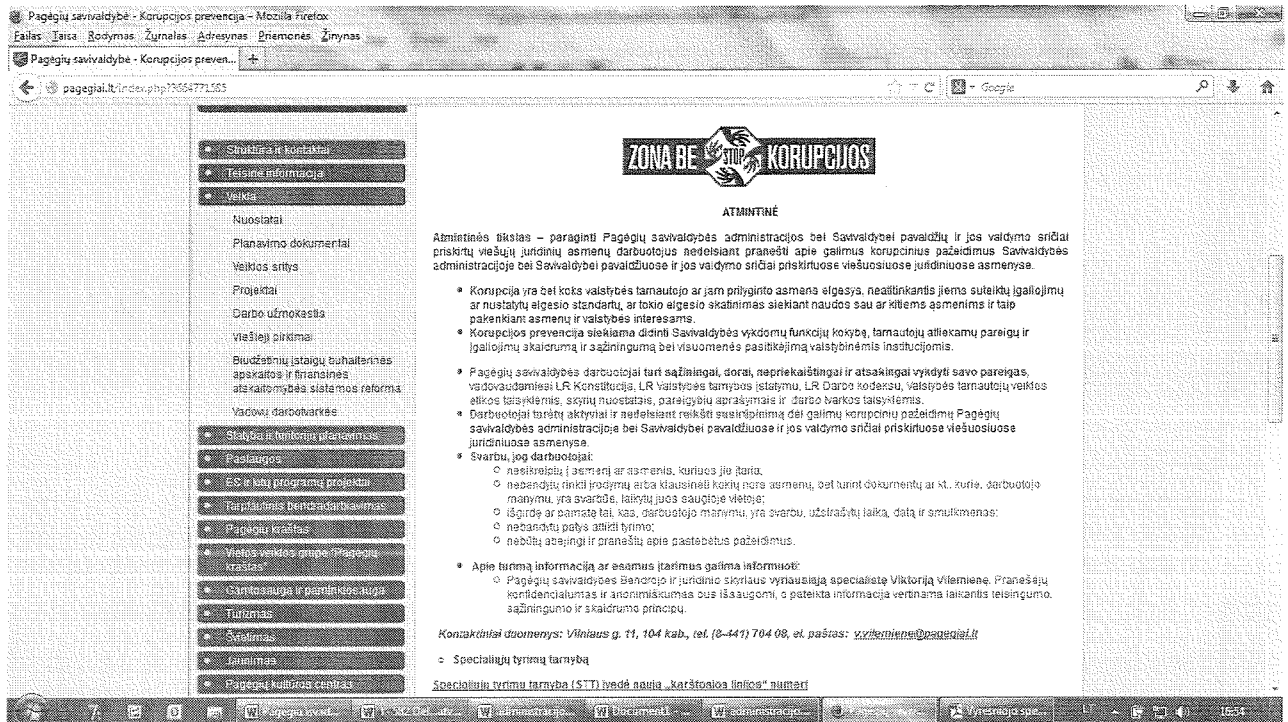
1.6. Visuomenės švietimas ir informavimas

Antikorupcinis visuomenės švietimas ir informavimas Savivaldybėje vykdomas tik savivaldybės interneto svetainėje (www.pagegiai.lt), skiltyje „Korupcijos prevencija“³.

Svetainėje sukurta rubrika „Korupcijos prevencija“, kurioje yra patalpinta atmintinė Savivaldybės darbuotojams, kaip elgtis susidūrus su interesantų bandymu juos paveikti, gyventojai raginami pranešti apie pastebėtas korupcinio pobūdžio veikas, taip pat skelbiami STT kontaktiniai duomenys bei informacija pareiškėjams. Puslapyje skelbiami Savivaldybės antikorupciniai teisės aktai (antikorupcinė programa, priemonių planas, korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo išvados), tačiau nenurodomi Antikorupcinės komisijos narių kontaktiniai duomenys, nepateikiama aktuali informacija apie įgyvendintas korupcijos prevencijos priemones ir jų poveikį korupcijos pasireiškimo tikimybei mažinti, nors Korupcijos prevencijos įstatymas (10 straipsnio 3 dalis) nustato, kad Valstybės ir savivaldybių įstaigos per visuomenės informavimo priemones ir kitais

³ www.pagegiai.lt (žiūrėta 2013-07-21)

būdais teikia gyventojams informaciją apie savo veiklą kovojant su korupcija.

Korupcijos prevencijos įstatymo 10 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad antikorporcinis visuomenės švietimas vykdomas visų tipų ir lygių švietimo įstaigose pagal parengtas švietimo programas. Savivaldybės pateiktais duomenimis, antikorporcinis mokinių ugdymas vykdomas visose 8 Savivaldybės bendrojo lavinimo mokyklose. Jis yra integruojamas į įvairius mokomuosius dalykus: pilietinį ugdymą, dorinį ugdymą, ekonomikos, istorijos kursą, neformalųjį ugdymą.

Rekomenduojame reguliariai peržiūrėti ir atnaujinti Savivaldybės interneto svetainėje skelbiamą antikorporcinę informaciją, skatinti Savivaldybės bendrojo lavinimo mokyklas bendradarbiauti su gretimų savivaldybių švietimo įstaigomis, kiekvienais mokslo metais organizuoti bendras diskusijas, teisinių žinių ar kūrybinių darbų konkursus, skirtus Tarptautinei antikorporcijos dienai pažymėti, skatinti mokinius dalyvauti respublikiniuose antikorporcinių darbų konkursuose ir pan.

Skaidri ir vieša Savivaldybės veikla, nuolatinis visuomenės informavimas apie planuojamus ir vykdomus darbus, visuomenės įtraukimas į sprendimų priėmimą, jos dalyvavimas, vykdant korupcijos prevencijos akcijas, priemones ir pan., atitiktų Vietos savivaldos 4 straipsnyje deklaruojamus atsakingumo savivaldybės bendruomenei, bendruomenės ir atskirų savivaldybės gyventojų interesų derinimo, savivaldybės gyventojų dalyvavimo tvarkant viešuosius savivaldybės reikalus ir veiklos skaidrumo principus, leistų užtikrinti kryptingą kovos su korupcija politikos formavimą ir jos įgyvendinimą.

1.7. Kitų korupcijos prevencijos priemonių įgyvendinimas

1.7.1. Asmens, atsakingo už korupcijos prevenciją ir kontrolę savivaldybėje, veikla

Savivaldybės tarybos 2009 m. gegužės 28 d. sprendimu Nr. T- 594 patvirtintuose Savivaldybės administracijos veiklos nuostatuose korupcijos prevencijos ir kontrolės funkcijos yra pavestos Bendrojo ir juridinio skyriaus kompetencijai. Už korupcijos prevenciją ir kontrolę Savivaldybėje atsakinga yra paskirta Savivaldybės administracijos Bendrojo ir juridinio skyriaus vyriausioji specialistė (juristė) V.V.. Korupcijos prevencijos ir kontrolės funkcijų vykdymas yra įrašytas Savivaldybės administracijos direktoriaus 2012 m. rugpjūčio 21d. įsakymu Nr. P2-245 patvirtintame šio vyriausiojo specialisto pareigybės aprašymo 21 punkte („Vykdėti korupcijos prevenciją ir kontrolę, bendradarbiauti su kitomis valstybės ir savivaldybių įstaigomis ir jose dirbančiais asmenimis, kad kuo efektyviau užkirsti kelią korupcinėms veikoms“).

Rekomenduojame papildyti asmens, atsakingo už korupcijos prevenciją ir kontrolę Savivaldybėje, pareigybės aprašymą funkcijomis, numatytomis Padalinių ir asmenų, valstybės ir savivaldybių įstaigose vykdančių korupcijos prevenciją ir kontrolę bendradarbiavimo taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos Vyriausybė 2004 m. gegužės 19 d. nutarimu Nr. 607 (Žin., 2004, Nr. 83-3015) . Pvz.: prižiūrėti ir koordinuoti korupcijos prevencijos programos įgyvendinimą, vykdyti antikorupcinį švietimą Savivaldybės administracijoje, konsultuoti darbuotojus, kaip išvengti korupcinių veikų ar interesų konflikto jų veikloje, kaip turėtų būti elgiamasi susidūrus su korupcinėmis veikomis, teikti pasiūlymus Savivaldybės įstaigų ir įmonių vadovams dėl antikorupcinės veiklos tobulinimo.

1.7.2. Antikorupcijos komisija

Savivaldybės tarybos 2011 m. rugsėjo 29 d. sprendimu Nr. T-120 yra sudaryta penkių asmenų Savivaldybės antikorupcijos komisija (Toliau – Antikorupcijos komisija). Tuo pačiu sprendimu yra patvirtinti Antikorupcijos komisijos darbo nuostatai. Antikorupcijos komisijos sudėtyje keturi Savivaldybės tarybos nariai ir vienas Savivaldybės administracijos valstybės tarnautojas (Švietimo skyriaus vedėjas), jos sudėtis ir narių kontaktiniai duomenys yra skelbiami Savivaldybės interneto svetainėje. Nors Antikorupcijos komisijos darbo nuostatuose yra numatyti komisijos veiklos tikslai, uždaviniai bei funkcijos, yra nustatyta darbo organizavimo tvarka (t.y., komisijos veikla išsamiai reglamentuota), galima tvirtinti, kad komisijos veikla yra per daug formali ir neefektyvi. Pvz., 2012 metais nebuvo surengta nei vieno Antikorupcijos komisijos posėdžio, nors Savivaldybės 2012-2013 metų korupcijos prevencijos programos priemonių įgyvendinimo plane yra numatytos konkrečios priemonės, kurių atsakingu vykdytoju yra paskirta Antikorupcinė komisija (pvz. „1.6. Bendradarbiauti su korupcijos prevenciją vykdančiomis institucijomis; 4.4. Organizuoti Savivaldybės politikų, Savivaldybės administracijos padalinių ir Savivaldybei pavaldžių ir jos

valdymo sričiai priskirtų viešųjų juridinių asmenų darbuotojų antikorupciniu mokymus“). Antikorupcijos komisija nevykdo jai numatytų funkcijų. Pvz., Antikorupcijos komisijos veiklos nuostatuose nustatyta, kad komisija, vykdydama jai pavestus uždavinius, rengia kovos su korupcija programas ir jų įgyvendinimo planus, rengia šviečiamuosius seminarus korupcijos prevencijos klausimais, analizuoja institucijų, įstaigų ir įmonių antikorupcinę veiklą, rengia išvadas dėl korupcijos pasireiškimo tikimybės, organizuoja sociologinius tyrimus apie korupcijos lygį, informuoja bendruomenę ir žiniasklaidą apie įvykdytas bei vykdomas korupcijos prevencijos priemones ir kt. Tačiau Antikorupcinė komisija nerengia ataskaitų ir už savo veiklą neatsiskaito Tarybai, neviešina savo veiklos, nesupažindina visuomenės su svarstytais Komisijoje klausimais, nedalyvauja įgyvendinant Korupcijos prevencijos programos priemonių planą bei nekontroliuoja jo įgyvendinimo eigas.

Siekiant, kad Savivaldybėje būtų tinkamai formuojama ir vykdoma antikorupcinė politika, rekomenduojame apsvarstyti ir įvertinti Antikorupcijos komisiją veiklą, esant reikalui - ją performuoti ar papildyti naujais nariais ir siekti, kad komisija vykdytų jos veiklos nuostatuose numatytus uždavinius bei atliktų savo funkcijas. Taip pat siūlome Savivaldybės interneto svetainėje skelbti komisijos narių kontaktinius duomenis, nurodyti kaip ir kokiais klausimais gyventojai gali kreiptis į komisiją, nustatyti kreipimusi registravimo ir nagrinėjimo tvarką.

1.7.3. Tarnautojų ir darbuotojų mokymas

Savivaldybės pateiktais duomenimis, antikorupciniuose mokymuose per 2004 – 2012 metus yra dalyvavusi tik Bendrojo ir juridinio skyriaus vedėja A.T. Šio skyriaus vyriausioji specialistė V.V., atsakinga už korupcijos prevenciją ir kontrolę Savivaldybėje, dalyvavo 2012 m. birželio 28 d. STT surengtame seminare Savivaldybių tarnautojams ir išklause paskaitas temomis: „Pagrindiniai korupcijos reiškinių bruožai Lietuvoje ir pasaulyje, šio reiškinių priežastys ir daroma žala“, „Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymas“, „Antikorupcinis teisės aktų vertinimas“, „Kovos su korupcija programos“ (lektoriai: prof. dr. Ryšardas Burda, Solėja Karalienė, dr. Eimutis Misiūnas, Aida Martinkėnienė), tačiau duomenų, kad po šių mokymų juose gautų žinių sklaida būtų vykdoma Savivaldybėje, analizės atlikimo metu nebuvo pateikta. Duomenų, kad Savivaldybės darbuotojams būtų buvę organizuojami antikorupciniai mokymais ar seminarai, nepateikta.

Savivaldybės 2012-2013 metų korupcijos prevencijos programos priemonių įgyvendinimo plane yra numatyta priemonė „4.4. Organizuoti Savivaldybės politikų, Savivaldybės administracijos padalinių ir Savivaldybei pavaldžių ir jos valdymo sričiai priskirtų juridinių asmenų darbuotojų antikorupcinius mokymus, tačiau ji nevykdoma. Taip pat Savivaldybėje nevykdoma Lietuvos Respublikos Nacionalinės kovos su korupcija 2011-2014 m. programos įgyvendinimo plane numatyta priemonė (8.6.) „Organizuoti visų valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų

darbuotojus kursus, susijusius su antikorupeine veikla“.

Visi Savivaldybės darbuotojais pasirašytinai yra supažindinti su Savivaldybės tarybos 2009 m. balandžio 9 d. sprendimu Nr. T-582 patvirtintomis Asmenų, dirbančių Pagėgių savivaldybėje, elgesio taisyklėmis bei pasirašę įsipareigojimus laikytis jų reikalavimų bei atsakyti už taisyklių pažeidimą. Taisyklėse yra nustatyti tarnautojo etikos ir tarnautojų tarpusavio santykių principai bei įtvirtintas reikalavimas darbuotojams informuoti savo tiesioginį ar atitinkamą Savivaldybės vadovą apie visus atvejus, kurie turi korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos požymių. Šių taisyklių 38 punkte nustatyta, kad jos yra „priemonių kovai su korupcija sudedamoji dalis“, o „taisyklių laikymosi kontrolę ir priežiūrą vykdomas Savivaldybės meras ir Savivaldybės administracijos direktorius arba jo įgaliotas Savivaldybės administracijos struktūrinis padalinys, atsakingas už personalo tvarkymą, prireikus, asmeniui ar komisijai, atsakingiems už korupcijos prevenciją ir kontrolę, pateikia informaciją apie tai, kaip asmenys, dirbantys Savivaldybėje, laikosi šių Taisyklių“.

Savivaldybės taryba 2013 m. sausio 30 d. sprendimu Nr. T-2 patvirtino Pagėgių savivaldybės tarybos narių ir Pagėgių savivaldybės administracijos tarnautojų mokymo prioritetus 2013 metams, į kuriuos yra įtraukti valstybės tarnautojų, kuriems pavesta vykdyti korupcijos prevenciją ir kontrolę, mokymai.

Korupcijos prevencijos įstatyme (16 straipsnio 2 dalies 7 punktas) yra nustatyta, kad valstybės ir savivaldybių bei nevalstybinės įstaigos privalo mokyti darbuotojus korupcijos prevencijos klausimais, todėl rekomenduojame Savivaldybės darbuotojams organizuoti nuoseklius ir kryptingus mokymus korupcijos prevencijos ir valstybės tarnautojų etikos klausimais, juos susieti su Savivaldybėje vykdoma žmogiškųjų išteklių (personalo) politika ir integruoti į savivaldybės tarnautojų ir darbuotojų mokymo planus, o naujai priimtiems darbuotojams antikorupeinius mokymus įtraukti į įvadinio mokymo programą.

Išvados dėl Pagėgių savivaldybės
korupcijos rizikos analizės
3 priedas

PATEIKTŲ PASIŪLYMŲ ĮGYVENDINIMAS

Eilės Nr.	STT pasiūlymai ir rekomendacijos	Savivaldybės planuojamos įgyvendinti priemonės
Antikorupcinis atskirų veiklos sričių vertinimas		
	<i>Išvadoje dėl korupcijos rizikos analizės nurodyti pasiūlymai, susiję su antikorupciniu atskirų Savivaldybės veiklos sričių vertinimu.</i>	Atsižvelgta – detalizuoti, nurodyti kaip? Atsižvelgta iš dalies – detalizuoti, nurodyti kaip? Pagrįsti, kodėl atsižvelgta tik iš dalies? Neatsižvelgta – pagrįsti kodėl?